

LT

2023 m.

**deleguotojo leidimus suteikiančio
pareigūno veiklos ataskaita**

(pagal Finansinio reglamento 74 straipsnio 9 dalį)

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1
Užklauso: <https://eca.europa.eu/lt/contact>
Interneto svetainė: <https://eca.europa.eu>
Tviteris: @EUauditors

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete.
Ji prieinama per portalą Europa (<https://europa.eu>)

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2024

2023 m.

**deleguotojo leidimus suteikiančio
pareigūno veiklos ataskaita**

(pagal Finansinio reglamento 74 straipsnio 9 dalį)

Turinys

	Dalis
Įvadas	01–02
Generalinis sekretoriatas	03–07
Generalinio sekretoriato pagrindinė veikla ir rezultatai	08–46
Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas	10–19
Informacijos, darbo aplinkos ir inovacijų direktoratas	20–32
Kalbų ir redagavimo direktoratas	33–37
Duomenų apsaugos pareigūnas (DAP)	38–39
Informacijos saugumo pareigūnas (ISP)	40–42
Pirkimai Generaliniame sekretoriате	43–46
Generalinio sekretoriato vidaus kontrolės sistemų rezultatai	47–110
Vidaus kontrolės sistema	47–67
I. Kontrolės aplinka	49–52
II. Rizikos vertinimas	53–54
III. Kontrolės veikla	55–62
IV. Informacija ir komunikacija	63–64
V. Stebėsenos veikla	65–67
Patikrų rezultatai	68–106
Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas	68–97
Informacijos, darbo aplinkos ir inovacijų direktoratas	98–99
Kalbų ir redagavimo direktoratas	100–104
Kiti direktoratai ir (arba) padaliniai	105–106
Išvada dėl vidaus kontrolės sistemų efektyvumo ir veiksmingumo	107–110
Mūsų atskaitomybė	111–116
Audito Rūmų biudžeto finansinės informacijos apžvalga	111–114
Išorės auditas	115–116

Deleguotojo leidimus suteikiančio pareigūno deklaracija 117–119

Priedai

I priedas. 2023 m. biudžeto ir finansų valdymo ataskaita

Įvadas

01 Pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas finansines taisykles (Finansinį reglamentą) reikalaujama, kad Europos Audito Rūmų generalinis sekretorius, kaip institucijos deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas, Audito Rūmams ir biudžeto valdymo institucijai pateiktų savo pareigų vykdymo metinę veiklos ataskaitą.

02 Šioje ataskaitoje pateikiama finansinė ir valdymo informacija, vidaus kontrolės sistemų efektyvumo ir veiksmingumo analizė ir metinis generalinio sekretoriaus patikinimo pareiškimas dėl finansinių operacijų, už kurias jis atsakingas, teisėtumo, tvarkingumo ir patikimo finansų valdymo. Ji papildo ataskaitą „Audito Rūmai. Mūsų veikla 2023 m.“, kurioje pateikiama informacijos apie pagrindinę institucijos veiklą ir pagrindinius pasiekimus, taip pat apie per metus panaudotus išteklius.

Generalinis sekretoriatas

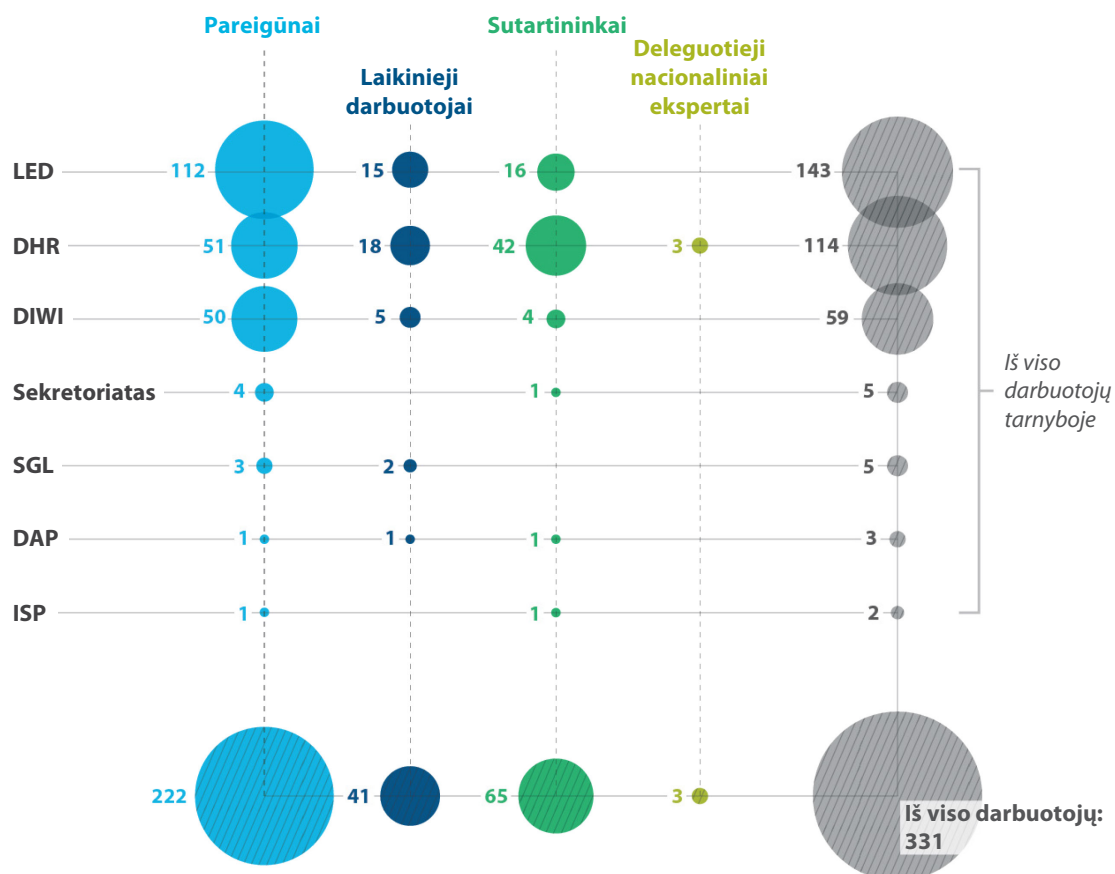
03 Generalinio sekretoriato užduotis – suteikti reikiamus išteklius, paslaugas ir priemones, kad Audito Rūmai galėtų įvykdyti savo misiją ir pasiekti strateginius tikslus. Generalinis sekretorius yra atsakingas už Audito Rūmų administravimą ir personalo valdymą, taip pat už jų biudžetą, kalbinės pagalbos ir leidybos paslaugas, mokymus, skaitmeninę darbo aplinką, apsaugą ir saugumą bei veiklos tęstinumą (patalpas, Medicinos tarnybą ir pan.).

04 Generalinį sekretoriatą sudaro šie direktoratai ir kiti padaliniai:

- Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas (SG1-DHR), kuris remia Audito Rūmų veiklą šiose septyniose pagrindinėse srityse: 1) žmogiškųjų išteklių valdymas, etika, įvairovė ir įtrauktis; 2) medicininė ir socialinė parama; 3) mokymasis ir tobulėjimas; 4) darbo kelionės (komandiruotės) ir transportas; 5) maitinimas, protokolas ir renginiai; 6) fizinė sauga ir saugumas ir 7) biudžeto valdymas ir apskaita;
- Informacijos, darbo aplinkos ir inovacijų direktoratas (SG2-DIWI), kuris yra atsakingas už fizinę darbo vietą (pastatus, techninę įrangą, biurus ir logistiką), skaitmeninę darbo aplinką (IT įrangą, paslaugas ir prietaisus) ir Audito Rūmų biblioteką;
- Kalbų ir redagavimo direktoratas (SG3-LED), kuris institucijai teikia vertimo, kalbinės pagalbos ir leidybos paslaugas;
- Duomenų apsaugos pareigūno (DAP) grupė, kuri prižiūri, kaip laikomasi ES duomenų apsaugos taisyklių, ir skatina asmens duomenų apsaugos kultūrą;
- Informacijos saugumo pareigūno (ISP) grupė, kuri yra atsakinga už saugumo valdymą ir saugumo planavimą, informacijos saugumo politikos rengimą ir įgyvendinimą, su informacija susijusios rizikos mažinimą ir informacijos saugumo auditų atlikimą;
- Audito Rūmų sekretoriatas, kurio pagrindinės pareigos yra užtikrinti, kad Audito Rūmų posėdžiai būtų tinkamai parengti ir po jų būtų imamasi tolesnių veiksmų;
- generalinio sekretoriaus *kabinetas* (SGL).

05 2023 m. gruodžio pabaigoje Generaliniame sekretoriате dirbo 331 darbuotojas. Šie darbuotojai buvo priskirti įvairiems direktoratams ir padaliniams, kaip parodyta **1 diagramoje**.

1 diagrama. Generalinio sekretoriato darbuotojų pasiskirstymas

Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas.

06 2023 m. Generalinis sekretoriatas valdė 174 584 922 eurus, arba **99,73 % viso Audito Rūmų biudžeto, kuris sudarė 175 059 922 eurus**. Biudžeto įvykdymo lygis buvo aukštas: 98,08 % galutinių įsipareigotų asignavimų, o mokėjimai sudarė 161 764 435 eurus (94,37 % įsipareigojimų), žr. **1 lentelę**.

1 lentelė. Generalinio sekretoriato valdomas biudžetas (eurais)

Direktoratas	Pradinis biudžetas	Asignavimai	Įsipareigojimai	Panaudojimo % (Įsipareigojimai / Asignavimai)	Mokėjimai
Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų	159 091 922	155 076 922	152 197 263	98,14	151 234 049
Informacijos, darbo aplinkos ir inovacijų	14 156 000	18 566 000	18 529 346	99,80	9 948 341
Kalbų ir redagavimo	1 337 000	1 142 000	697 510	61,08	582 045
Iš viso	174 584 922	174 784 922	171 424 119	98,08	161 764 435

Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas.

07 Likusias Audito Rūmų biudžeto eilutes (susijusias su komunikacija, teisinėmis išlaidomis ir komandiruočių, nepriklausančių tiesioginei Generalinio sekretoriato kompetencijai, išlaidomis) valdo Pirmininko tarnybos direktoratas ir Teisės tarnyba. Jų bendras pradinis biudžetas yra 475 000 eurų (**0,27 % viso Audito Rūmų biudžeto, kuris sudarė 175 059 922 eurus**), o galutiniai asignavimai 2023 m. siekė 275 000 eurų. Išsamesnė informacija pateikiama šios ataskaitos skyriuje „**Kiti direktoratai ir (arba) padaliniai**“.

Generalinio sekretoriato pagrindinė veikla ir rezultatai

08 Generalinis sekretoriatas padeda įgyvendinti Audito Rūmų 2021–2025 m. strategiją įgyvendindamas įvairių savo kompetencijos sričių strateginius plėtros planus ir prioritetus: IT, žmogiškųjų išteklių, mokymosi ir tobulėjimo, kalbų ir redagavimo paslaugų, duomenų apsaugos, informacijos saugumo ir infrastruktūros valdymo. Šiuose planuose atsižvelgiama į poreikį pritaikyti politiką, darbo sąlygas, darbo aplinką ir paslaugas prie hibridinio darbo tikrovės. Pagrindiniai prioritetai yra:

- 1) įdarbinti, ugdyti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos, kompetentingus ir kvalifikuotus darbuotojus ir išlaikyti jų motyvaciją bei įsitraukimą per visą karjeros laikotarpį;
- 2) skatinti darbuotojų gerovę kuriant saugią ir patrauklią darbo aplinką, teikiant paramą darbuotojams, užtikrinant lanksčias darbo sąlygas ir palengvinant perėjimą nuo fizinės prie virtualios darbo vietos;
- 3) skatinti skaitmeninę transformaciją, prisitaikant prie naujos hibridinės tikrovės ir naudojant naujas technologijas, kad organizacijoje būtų modernizuotos tiek audito, tiek ne audito sritys, supaprastintos procedūros ir padidintas našumas;
- 4) užtikrinti, kad biudžeto ištekliai būtų valdomi pagal ekonomiškumo, efektyvumo ir veiksmingumo principus;
- 5) teikti operatyvias ir kokybiškas kalbų ir leidybos paslaugas;
- 6) skatinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą, grindžiamą nustatyta sinergija, prisidedant prie bendro tarpinstitucinio požiūrio ir gaunant iš jo naudos (horizontalusis prioritetas).

09 Toliau pateikiama šių prioritetų įgyvendinimo būklė, kaip matyti iš atitinkamų veiklos rezultatų rodiklių (žr. [2 lentelę](#)).

2 lentelė. Generalinio sekretoriato veiklos rezultatų rodiklių būklė

Prioritetas	Rodiklis	Ribinė vertė	2023
Žmogiškieji ištekliai, finansai ir bendrosios paslaugos			
(1)	Darbuotojų įsitraukimo indeksas	Žalia: > 3,5 Geltona: > 3, ≤ 3,5 Raudona: ≤ 3	3,63
(1)	Laisvų darbo vietų lygis	Žalia: ≤ 3 % Geltona: > 3 %, ≤ 5 % Raudona: > 5 %	2,27 %
(2)	Žmogiškųjų išteklių paslaugų centro vidutinė atsakymo pateikimo sparta	Žalia: ≥ 90 % Geltona: ≥ 75 %, < 90 % Raudona: < 75 %	100 %
(2)	Vienam auditoriui tenkantis vidutinis mokymo dienų skaičius	Žalia: ≥ 5 dienos Geltona: ≥ 4 dienos, < 5 dienos Raudona: < 4 dienos	6,66 dienos
(2)	Vienam ne auditoriui tenkantis vidutinis mokymo dienų skaičius	Žalia: ≥ 2 dienos Geltona: ≥ 1 diena, < 2 dienos Raudona: < 1 diena	2,99 dienos
(4)	Patvirtinti, kad Audito Rūmai įvykdė savo biudžetą, ir pateikti besąlyginę audito nuomonę dėl Audito Rūmų finansinių ataskaitų	Žalia: duotas įvykdymo patvirtinimas ir pateikta besąlyginė audito nuomonė. Raudona: neduotas įvykdymo patvirtinimas ir (arba) pateikta sąlyginė audito nuomonė	Žalia
Informacija, darbo aplinka ir inovacijos			
(3)	Sistemos prieinamumas svarbiausioms sistemoms	Žalia: ≥ 99,5 % Geltona: ≥ 99 %, < 99,5 % Raudona: < 99 %	99,92 %
(3)	Per pirmąsias 24 valandas išspręstų incidentų procentinė dalis	Žalia: ≥ 95 % Raudona: < 95 %	96,32 %
Kalbos ir redagavimas			
(5)	Laiku suteiktų vertimo raštu paslaugų procentinė dalis	Žalia: ≥ 95 % Geltona: ≥ 90 %, < 95 % Raudona: < 90 %	98,90 %

Šaltinis: Generalinio sekretoriato direktoratai.

Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas

10 SG1-DHR yra atsakingas už žmogiškuosius išteklius, finansus, profesinį mokymą, Medicinos tarnybą, saugumą ir saugą, renginius ir protokolą bei kitas bendrąsias Audito Rūmų paslaugas (pavyzdžiui, transportavimą, pašto paslaugas ir spausdinimą). Jis valdė **90,88 % 2023 m. Audito Rūmų biudžeto**, daugiausia skirto narių ir darbuotojų atlyginimams (žr. **3 lentelę**).

3 lentelė. SG1-DHR: 2023 m. biudžetas (eurais)

Biudžeto eilutė	Pradinis biudžetas	Asignavimai	Įsipareigojimai	Panaudojimo % (Įsipareigojimai / Asignavimai)	Mokėjimai
Atlyginimai ir išmokos	143 303 422	139 808 422	138 659 011	99,18	138 528 339
Kiti darbuotojai ir išorės paslaugos	9 062 000	8 932 000	8 181 571	91,60	8 156 547
Komandiruotės	2 722 500	2 602 500	2 260 263	86,85	2 000 263
Kitos personalo išlaidos	1 437 000	1 437 000	1 321 504	91,96	1 177 024
Profesinis mokymas	830 000	800 000	704 842	88,11	518 705
Transporto priemonės / transportas	460 000	401 000	281 824	70,28	274 744
Posėdžiai, renginiai ir konferencijos	222 000	318 000	258 445	81,27	204 049
Reprezentacinės išlaidos	183 000	126 000	39 146	31,07	35 773
Medicinos ir socialinės paslaugos	274 000	274 000	202 479	73,90	176 730
Kitos administracinės išlaidos	598 000	378 000	288 178	76,24	161 875
IŠ VISO	159 091 922	155 076 922	152 197 263	98,14	151 234 049

Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas.

11 2023 m. užbaigėme su keliais skirtingais darbo profiliais susijusias **atrankos procedūras**. Tarp jų pagrindinės procedūros buvo: EPSO auditorių konkursas (kuriam pirmininkavo SG1-DHR), asistentų vidaus konkursas, nacionaliniams ekspertams skirtas kvietimas pareikšti susidomėjimą dirbti auditoriais, Audito Rūmų deleguotiesiems nacionaliniams ekspertams skirtas vidaus kvietimas pareikšti susidomėjimą tapti laikiniais darbuotojais ir vyresniųjų administratorių bei vyresniųjų padėjėjų atrankos procedūros. Be to, pradėjome parengiamąjį darbą, susijusį su vidaus konkursu auditoriams, kuris bus paskelbtas 2024 m. pirmąjį pusmetį, taip pat su vertėjams raštu skirtu konkursu.

12 Siekdami įgyvendinti pirmąjį Generalinio sekretoriato prioritetą, iš sudarytų rezervo sąrašų **sėkmingai įdarbinome naujus darbuotojus**: 27 pareigūnus, 47 laikinuosius darbuotojus, 17 sutartininkų ir 4 deleguotuosius nacionalinius ekspertus. Iš naujai įdarbintų darbuotojų 51 buvo auditorius, taigi **2023 m. gruodžio mėn. audito pareigybės buvo visiškai užimtos**. **4 lentelėje** apibendrinama Audito Rūmų įdarbinimo veikla per pastaruosius penkerius metus. Dėl šio įdarbinimo laisvų darbo vietų skaičius 2023 m. gerokai sumažėjo (2,27 %), palyginti su 2022 m. (4,24 %), ir 2024 m. jau numatyta įdarbinti dar daugiau darbuotojų.

4 lentelė. Nauji Audito Rūmų nariai ir darbuotojai (2019–2023 m. laikotarpis)

	2019	2020	2021	2022	2023	IŠ VISO
Nariai	2	3	1	5	3	14
Pareigūnai	17	18	16	33	27	111
Laikinieji darbuotojai	33	21	21	47	47	169
Sutartininkai	21	20	30	16	17	104
Nacionaliniai ekspertai	6	3	13	11	4	37
Stazuotojai	55	44	56	60	64	279
IŠ VISO	134	109	137	172	162	714

Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas.

13 2023 m. vasario mėn. pradėjome vykdyti projektą, kuriuo siekiame nustatyti **naują mūsų auditoriams skirtą kompetencijų sistemą**. Šioje sistemoje bus išdėstytos kompetencijos, kurias privalės turėti finansų, atitikties ir veiklos auditus atliekantys Audito Rūmų auditoriai, kad jie galėtų sėkmingai vykdyti pavestas užduotis. Ji grindžiama INTOSAI gairėmis ir informacija, kurią gavome konsultuodamiesi su 15 aukščiausiųjų audito institucijų. Šiuo metu vykdomas galutinis projekto etapas ir tikimasi, kad jis bus užbaigtas 2024 m. pradžioje. Šiuo projektu bus suteiktas pagrindas, kuriuo remiantis bus vertinami mokymosi ir tobulėjimo poreikiai, jis mums padės susisteminti su pagrindine Audito Rūmų veikla susijusius mokymus, atsižvelgiant į pagrindines kompetencijas.

14 2023 m. birželio mėn. baigėme vertinti savo **hibridinių darbo taisyklių** įgyvendinimą, apžvelgdami metų patirtį, įgytą įgyvendinant šią svarbią politiką. Šia išsamia analize buvo remiamasi vėliau tais metais plėtojant diskusijas su instituciniais suinteresuotaisiais subjektais (pavyzdžiui, vyresniaisiais vadovais ir darbuotojų atstovais), atnaujinant taisykles, tokiu būdu siekiant pritaikyti hibridinio darbo sprendimą prie tarnybos poreikių, kartu užtikrinant darbuotojams saugią ir patrauklią darbo aplinką.

15 2023 m. aktyviai skatinome **įvairovę ir įtrauktį**. Kartu su Audito Rūmų ambasadore lygybės klausimais organizavome informuotumo didinimo renginius Tarptautinės moters dienos ir Tarptautinės smurto prieš moteris panaikinimo dienos proga. Be to, siekdami didinti informuotumą šia tema, kartu su Audito Rūmų asmenų su negalia ambasadoriumi trečią kartą iš eilės organizavome asmenims su negalia skirtą savaitę, kuri apėmė keletą pristatymų ir renginių. Taip pat tapome Tarptautinio dvikryptės karjeros tinklo – paramos tinklo, skirto neseniai į Liuksemburgą persikėlusiems sutuoktiniams ir partneriams, nariais. Galiausiai labai džiaugiamės reikšmingu 2023 m. Audito Rūmų etapu: atliekant auditus moterys sudarė 50 % mūsų pagrindinių vadybininkų.

16 2022 m. gruodžio mėn. priėmus naują politiką, kuria siekiama užtikrinti **pagarbią ir be priekabiavimo darbo vietą**, visiems darbuotojams surengėme pristatymus ir žmogiškųjų išteklių intraneto svetainėje sukūrėme naują šiai temai ir kovai su priekabiavimu skirtą tinklalapį. Be to, mūsų konfidencialių patarėjų pristatymai 2023 m. buvo įtraukti į privalomus vadovų įvairovės ir įtraukties mokymus.

17 2023 m. taip pat buvo **daug su gerove susijusios veiklos**. Surengėme gerovės savaitę, taip pat įvairią fizinę ir socialinę veiklą, skirtą Europos judumo savaitei ir Europos sporto savaitei paminėti.

18 Direktoratas skyrė daug laiko ir energijos, **atstovaudamas Audito Rūmams vidaus ir tarpinstituciniuose komitetuose ir darbo grupėse**. Ši beveik 50 komitetų grupė yra labai svarbi platforma, joje priimami aukšto lygio sprendimai, darantys tiesioginį poveikį mūsų ir mūsų šeimų gyvenimui, ir aptariamoms įvairios temos.

19 **Finansų ir bendrųjų paslaugų** srityje daugiausia dėmesio skirta mokėjimų kokybei bei spartai ir elektroninių sąskaitų faktūrų dalies didinimui. Vykdam 2023 m. biudžetą daugiausia dėmesio skirta biudžeto būklės raidos per metus stebėsenai, visų pirma atsižvelgiant į netikrumą, susijusį su darbo užmokesčio didėjimo lygiu ir energijos kainomis. Išorės auditoriai pateikė palankią nuomonę dėl Audito Rūmų 2022 m. finansinių ataskaitų.

Informacijos, darbo aplinkos ir inovacijų direktoratas

20 SG2-DIWI yra atsakingas už Audito Rūmų skaitmeninės (IT įrangos, paslaugų ir prietaisų) ir fizinės darbo vietos (pastatų, techninės įrangos, biurų ir logistikos) sukūrimą ir priežiūrą, taip pat inovacijų skatinimą ir Audito Rūmų bibliotekos valdymą. Jis valdo **8,09 % Audito Rūmų biudžeto** ir tiesiogiai vykdo Generalinio sekretoriato prioritetus. **5 lentelėje** pateikiama išsami informacija apie 2023 m. biudžeto asignavimus ir mokėjimus.

5 lentelė. SG2-DIWI: 2023 m. biudžetas (eurais)

Budžeto eilutė	Pradinis biudžetas	Asignavimai	Įsipareigojimai	Panaudojimo % (Įsipareigojimai / Asignavimai)	Mokėjimai
Informacinės technologijos	8 452 325	10 782 325	10 782 077	99,99	5 561 862
Pastatai ir patalpos	4 274 000	5 859 000	5 858 435	99,99	3 520 821
Biblioteka ir archyvai	647 000	672 000	672 000	100,00	431 235
Kiti	782 675	1 252 675	1 216 834	97,14	434 423
IŠ VISO	14 156 000	18 566 000	18 529 346	99,80	9 948 341

Pastaba: kadangi projektai dažnai yra daugiamečiai, daug mokėjimų atliekama kitais metais.

Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas.

21 Tam tikri išorės veiksniai turėjo įtakos aplinkybėms, kuriomis SG2-DIWI turėjo pasiekti rezultatų 2023 m.:

- kibernetinio saugumo rizika išliko didelė, ir turėjome kreiptis į CERT-EU paramos, kad jis mums padėtų kovoti su kibernetiniais išpuoliais;
- labai padidėjo energijos kainos. Visų pirma elektros energijos kainos, taikomos pagal tarpinstitucinę sutartį, padidėjo daugiau nei tris kartus;
- dėl aukšto infliacijos lygio ir mūsų sutartyse nustatytų indeksavimo sąlygų susidūrėme su didesne kai kurių paslaugų kaina. Be to, atnaujintos sutartys buvo skiriamos nustatant didesnes kainas;
- IT srityje debesijos ir (arba) duomenų apsaugos dilema vis dar neišspręsta. Be to, IT inovacijų priešakyje atsirado perversminė technologija – dirbtinis intelektas.

22 2023 m. SG2-DIWI toliau švelnino šiuos veiksnius ir kartu siekė įgyvendinti Generalinio sekretoriato 2021–2025 m. prioritetus.

- 23** Buvo įdiegta nauja **duomenų valdymo sistema**, paaiškinant funkcijas ir atsakomybę už duomenų valdymą, sukuriant duomenų prižiūrėtojų tinklą kaip operatyvinio valdymo lygmenį ir patvirtinant esamų IT valdymo organų, kaip strateginio valdymo lygmens, naudojimą.
- 24** Toliau buvo integruojamos **audito informacinės sistemos**, siekiant pagerinti esamų sistemų sąveikumą ir užtikrinti sklandesnę naudotojų patirtį. Audito Rūmų biblioteka taip pat įgijo ir audito kolegijoms suteikė prieigą prie duomenų bazės „Orbis“. Buvo teikiama didelė parama kuriant žinių blokus visose audito kolegijose.
- 25** 2023 m. balandžio mėn. pradėjo veikti **naujoji Audito Rūmų interneto svetainė**, kurioje užtikrinama geresnė ergonomika, prieinamumas ir navigacija, taip pat geresnė mobilioji prieiga ir paieška. Šiuo metu Audito Rūmų studija veikia visu pajėgumu: jos pagrindinis produktas yra pranešimai spaudai, Audito Rūmų narių reklaminiai vaizdo įrašai apie Audito Rūmų produktus ir Audito Rūmų vidaus informuotumo didinimas ir informacinė audiovizualinė medžiaga.
- 26** Pradėjus vykdyti TIP (trumpuosius inovacijų projektus, angl. *Short Innovation Projects, SIP*), pradėtas taikyti naujas požiūris į **inovacijas**. Pirmieji TIP apėmė dronų naudojimą audito srityje ir komercinių audito valdymo priemonių, kurios galėtų pakeisti ASSYST (mūsų pagal užsakymą sukurtą audito valdymo priemonę), testus. Tuo pat metu pradėtas dirbtinio intelekto kompetencijos centro įsteigimo darbas.
- 27** Įvairiose srityse buvo toliau vykdomas **mūsų darbo modernizavimas**. Naudotojų prašymu ir glaudžiai su jais bendradarbiaujant Audito Rūmų duomenų saugykloje buvo sukurtos kelios naujos programėlės. Pagerinome savo darbuotojų ir suinteresuotųjų subjektų prisijungimą prie Audito Rūmų patalpų. Beveik visose Audito Rūmų posėdžių salėse įrengti mišrių posėdžių pajėgumai.
- 28** Mūsų pagrindinė **IT infrastruktūra** buvo prižiūrima ir modernizuota. Užbaigėme e. laiškų perkėlimą į *Microsoft Office 365* paslauginės programinės įrangos sprendimą. Be to, kibernetinio saugumo ir informacijos apsaugos srityje užbaigtas naujo nulinio pasitikėjimo sprendimo dėl nuotolinės prieigos diegimas, pakeičiantis ir sustiprinantis ankstesnį VPN sprendimą. Siekdami didinti naudotojų informuotumą apie kibernetines grėsmes, atlikome vieną tarpinstitucinę ir dvi vidaus sumodeliuotas duomenų viliojimo pratybas.

29 K2 pastate užbaigti techninių įrenginių modernizavimo ir bendrų erdvių naudojimo optimizavimo darbai. Be to, buvo atliktas techninis K2 stogo (izoliacijos, fasado priežiūros kabinų keltuvo ir saulės baterijų plokščių) gerinimo tyrimas, o darbams buvo skirtas biudžetas. Baigtas tyrimas siekiant įvertinti **Audito Rūmų pastatų** prieinamumą asmenims su negalia ir pasiūlyti taisomąsias priemones.

30 Visos 2023 m. bebaigiančios galioti **sutartys dėl infrastruktūros** buvo atnaujintos. Siekiant pagerinti infrastruktūros valdymą, buvo sukurta nauja sistema, skirta susitarimų dėl paslaugų lygio valdymui automatizuoti.

31 Tvarumo srityje patvirtintas ir pradėtas įgyvendinti naujas 2023–2025 m. EMAS veiksmų planas. 2023 m. EMAS auditas buvo atliktas sėkmingai. Be to, 2023 m., įgyvendinus energijos taupymo priemones vasaros atostogų metu, energijos suvartojimas Audito Rūmų patalpose buvo sumažintas.

32 Visa ši veikla papildė reguliarią dabartinės pastatų infrastruktūros priežiūrą, IT paramos teikimą ir IT sistemos versijų tvarkymą, tai užtikrino 99,9 % **ypatingos svarbos sistemų prieinamumą** ir 100 % hibridinio darbo technologijų (tiek nuotolinio darbo, tiek darbo vietoje) stabilumą.

Kalbų ir redagavimo direktoratas

33 SG3-LED yra atsakingas už visų Audito Rūmų produktų vertimą ir skelbimą 24 oficialiosiomis ES kalbomis. Direktoratas yra įsipareigojęs įvairinti savo veiklą, kad patenkintų kitų Audito Rūmų padalinių (pavyzdžiui, audito ir komunikacijos) poreikius. Jis valdo **0,76 % Audito Rūmų biudžeto**. **6 lentelėje** pateikiama išsami informacija apie 2023 m. biudžeto asignavimus ir mokėjimus.

6 lentelė. SG3-LED: 2023 m. biudžetas (eurais)

Biudžeto eilutė	Pradinis biudžetas	Asignavimai	Įsipareigojimai	Panaudojimo % (Įsipareigojimai / Asignavimai)	Mokėjimai
Užsakomosios paslaugos ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas	717 000	847 000	576 492	68,06	498 926
Vertimas žodžiu	270 000	200 000	70 000	35,00	40 723
Leidyba	350 000	95 000	51 018	53,70	42 396
IŠ VISO	1 337 000	1 142 000	697 510	61,08	582 045

Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas.

34 2023 m. direktoratas toliau atsižvelgė į Generalinio sekretoriato prioritetus: toliau įvairino savo veiklą, nesusijusią su vertimu raštu ir (arba) redagavimu, ir įvedė naujoves, susijusias su kalbine pagalba auditoriams, vaizdo įrašų subtitravimu ir bendradarbiavimu komunikacijos srityje. Šiais metais, palyginti su 2022 m., SG3-LED **parengtų dokumentų, vertimų raštu ir publikacijų** skaičius padidėjo. Iš viso buvo išversta ir paredaguota 208 100 puslapių (gauta 2 619 vertimo prašymų), t. y. 2,1 % daugiau nei 2022 m. (203 709 puslapių). Teikiant „FastTrad“ paslaugą – trumpų tekstų anglų ir prancūzų kalbomis vertimą ir redagavimą per 24 valandas – išversti dar 846 puslapiai. 98,9 % vertimų buvo atlikti laiku ir gerokai viršijo 95 % veiklos rezultatų rodiklį.

35 Kalbinės pagalbos, kuri yra viena iš SG3-LED veiklos įvairinimo sričių, apimtys toliau augo, o daugumą kalbinės pagalbos dabar teikia SG3-LED darbuotojai, patobulinę savo įgūdžius. 2023 m. vertėjai raštu atliko 48 kalbinės pagalbos užduotis, iš viso tai sudaro 251 darbo dieną, įskaitant pasirengimą, komandiruočių dienas ir tolesnius veiksmus, daugiausia valstybėse narėse. Kalbinę pagalbą teikė 15 kalbų grupių vertėjai raštu, t. y. gerokai daugiau (+50 %) nei 2022 m. (10 grupių). Kalbinės pagalbos mokykla organizavo reguliarius praktinius su vertimo žodžiu metodais susijusius mokymus. Be to, darbo grupė padėjo koordinuoti veiklą šioje srityje, išnagrinėjo naujas priemones ir supaprastino praktiką, kad būtų galima teikti geresnes paslaugas. Be kitos įvairinimo veiklos 2023 m., toliau buvo glaudžiai bendradarbiaujama su Audito Rūmų spaudos tarnyba rengiant ir redaguojant pranešimus spaudai taip, kad būtų atsižvelgta į konkrečius kultūrinius ir nacionalinius ypatumus.

36 2023 m. **Anglų kalbos paslaugų** grupė teikė išsamią didžiosios dalies Audito Rūmų produktų redagavimo ir rengimo pagalbą. Ši grupė yra partnerė visais ataskaitų teikimo proceso etapais – nuo pagalbos rengiant užduočių planus iki pranešimų spaudai, kuriuose pranešama apie galutinių produktų paskelbimą, peržiūros. Šiais metais anglų kalbos specialistai aktyviau dalyvavo parengiamuosiuose ir prieštaravimų principu grindžiamuose posėdžiuose, kurių metu jie tikruoju laiku konsultuoja dėl siūlomų specialiųjų ir metinių ataskaitų pakeitimų.

37 2023 m. padaryta pažanga įgyvendinant **naują vertimo raštu valdymo sistemą (TraMS)**, nors iškilo keletas naujų iššūkių. Pagrindiniai etapai, be kita ko, buvo klaidų ištaisymai, pirmenybės teikimas prašymams dėl patobulinimų ir papildomų projektų vykdymas, kad būtų geriau patenkinti institucijos poreikiai. Be to, atlikus kruopščius testus eksploataavimo sąlygomis prieš sistemai pradėdant veikti, buvo nustatytos pagrindinės techninės problemos. Programinės įrangos tiekėjas nedelsdamas ėmėsi veiksmų joms išspręsti.

Duomenų apsaugos pareigūnas (DAP)

38 DAP atsiskaito tiesiogiai generaliniam sekretoriui ir nevaldo jokių išlaidų. 2023 m. DAP toliau teikė ekspertines žinias duomenų apsaugos teisės ir praktikos klausimais ir stebėjo, kaip taikomas ES duomenų apsaugos reglamentas (ESDAR). Grupė taip pat konsultavo darbuotojus informuodama DAP apie duomenų tvarkymo veiklą, pareiškimų dėl privatumo rengimą, asmens duomenų saugumo pažeidimų atvejų nagrinėjimą ir kitų asmens duomenų apsaugos klausimų sprendimą. Ji taip pat parengė keletą mokymo kursų ir teikė gaires bei paaiškinimus duomenų apsaugos klausimais.

39 DAP taip pat aktyviai dalyvavo iš dalies keičiant Audito Rūmų sprendimą dėl DAP įgyvendinimo taisyklių Audito Rūmuose ir rengiant su duomenų apsauga susijusių funkcijų ir atsakomybės vadovą.

Informacijos saugumo pareigūnas (ISP)

40 ISP, siekdamas išsaugoti savo nepriklausomumą ir nešališkas nuomones, atsiskaito tiesiogiai generaliniam sekretoriui. Jis nevaldo jokių išlaidų. Grupė dirba glaudžiai bendradarbiaudama su IT saugumo pareigūnais, Registro kontrolės pareigūnu, DAP, archyvaru ir Saugos ir saugumo tarnyba. Grupė taip pat reguliariai priimdavo ir rengdavo informacijos saugumo stažuotojus.

41 2023 m. ISP toliau organizavo informuotumo apie informacijos saugumą didinimo veiklą, visų pirma rengė duomenų viliojimo kampanijas, mokymo kursus, mėnesinius naujienlaiškius ir kūrė vaizdo įrašus. Grupė taip pat toliau rengė mokymus naujiems darbuotojams (stažuotojams, pareigūnams ir naujiems nariams) ir pradėjo aktyviai informuoti auditorius, vykstančius į komandiruotes į pavojingas šalis. Kaip ir kiekvienais metais, ISP grupė organizavo konkrečią veiklą, skirtą Europos kibernetinio saugumo mėnesiui ir Saugesnio interneto dienai paminėti.

42 Kita 2023 m. dėmesio verta veikla apėmė išorės įmonių atranką ir kvietimą pateikti savo produktus atitinkamiems vidaus suinteresuotiesiems subjektams, naujojo registro kontrolės pareigūno pakaitinės funkcijos vykdymą ir reguliarią auditoriams skirtą pagalbą tvarkant neskelbtiną arba ES įslaptintą informaciją.

Pirkimai Generaliniame sekretoriате

43 2023 m. Audito Rūmai pagal Finansinio reglamento I priedo 11.1 punkto b papunktį taikė vieną derybų procedūrą, kad sudarytų sutartį, kurios vertė – per 60 000 eurų. Sutarties tikslas buvo atnaujinti Audito Rūmų „*Financial Times*“ korporatyvinę prenumeratą. Su 2023 m. prenumerata susijusios sutarties vertė – 79 086 eurai. Kadangi „*Financial Times*“ (FT) yra autoritetingiausias anglų kalba leidžiamas verslo laikraštis, kuriame pateikiama išsami informacija apie ES politiką, jis neturi jokio pagrįsto atitikmens ar pakaitalo. Pagal dabartinę licenciją, visi darbuotojai gali naudotis FT skaitmeniniu turiniu tiek institucijos patalpose, tiek už jos ribų.

44 Metinis sutarčių sąrašas, įskaitant sutartis, kurių vertė yra 15 000–60 000 eurų ir kurios buvo sudarytos 2023 m. pritaikius derybų procedūrą, bus paskelbtas [Audito Rūmų svetainėje](#) iki 2024 m. birželio 30 d.

45 Visoms derybų procedūroms, kurių vertė siekia daugiau nei 15 000 eurų, buvo taikomos griežtos Audito Rūmų vidaus procedūros, apimančios teisėtumo, tvarkingumo ir patikimo finansų valdymo užtikrinimą.

46 Be to, 2023 m. paskelbėme konkursą ir užbaigėme viešųjų pirkimų procedūrą dėl naujos preliminariosios sutarties dėl maitinimo paslaugų (kuri įsigaliojo 2024 m. sausio mėn.).

Generalinio sekretoriato vidaus kontrolės sistemų rezultatai

Vidaus kontrolės sistema

47 Audito Rūmų vidaus kontrolės sistema papildo šią teisinę sistemą, siekiant ją suderinti su integruota vidaus kontrolės sistema, kurią nustatė Treadway komisijos rėmimo organizacijų komitetas (angl. *Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission*, COSO sistema). Ji sukurta taip, kad būtų suteiktas pagrįstas patikrinimas dėl visų finansinių operacijų teisėtumo, tvarkingumo ir patikimo finansų valdymo ir padėtų siekti kiekvieno direktorato veiklos tikslų.

48 Bendrieji Generalinio sekretoriato sukurtų ir įdiegtų vidaus kontrolės sistemų komponentai apibendrinti [7 lentelėje](#).

7 lentelė. Penki Generalinio sekretoriato vidaus kontrolės sistemų komponentai

Komponentai	Apibūdinimas
I. Kontrolės aplinka	<p><u>Teisinis pagrindas ir procedūros</u>: visi teisės aktai, Audito Rūmų sprendimai, vidaus taisyklės ir procedūros, kuriais grindžiama Generalinio sekretoriato veikla.</p> <p><u>Informacinės sistemos</u>: visos IT sistemos, kuriomis remiama Generalinio sekretoriato veikla.</p> <p><u>Išlaidų veiklos patikros</u>: inicijuojančių, tikrinančių ir leidimus suteikiančių pareigūnų atliekamos įvairių biudžeto eilučių <i>ex ante patikros</i>, kad būtų išvengta galimų klaidų.</p> <p><u>Sistemos</u>: procedūros ir struktūros, skirtos tinkamam Generalinio sekretoriato veiklos funkcionavimui užtikrinti.</p>
II. Rizikos vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Biudžeto eilutės analizuojamos atsižvelgiant į <i>riziką</i> ir nustatomas rizikos lygis (maža, vidutinė, didelė). • Atliekant kontrolės veiklą daugiausia dėmesio skiriama vidutinės ir didelės rizikos klasei.
III. Kontrolės veikla	<ul style="list-style-type: none"> • Po mokėjimų ar įvykių <i>taip pat atliekamos ex post patikros</i>, siekiant nustatyti ir ištaisyti galimas klaidas, kurios galėjo būti nenustatytos atliekant <i>ex ante</i> patikras, ir galimus veiklos patikrų koncepcijos trūkumus. • Patikros kiekvienais metais apibrėžiamos <i>metinėje kontrolės programoje</i>, kurioje siekiama patikrinti aptiktą vidutinę ir didelę riziką.
IV. Informacija ir komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> • Kiekvienos patikros rezultatai apibendrinami kontrolės ataskaitose ir konsoliduojami ataskaitoje, pridedamoje prie kiekvieno direktorato patikinimo pareiškimo. • Apie nustatytas klaidas pranešama vadovybei, o darbuotojams pateikiami veiksmų planai ir (arba) <i>sistemų tobulinimo rekomendacijos</i>.
V. Stebėsenos veikla	Vykdoma stebėsenos veikla siekiant stebėti <i>ex ante</i> ir <i>ex post</i> patikrų rezultatus.

I. Kontrolės aplinka

49 Generalinis sekretoriatas veikia remdamasis teisine sistema, kuri apima:

- Finansinį reglamentą;
- Tarnybos nuostatus;
- Audito Rūmų vidaus kontrolės sistemą;
- Audito Rūmų darbo tvarkos taisykles;
- biudžeto vykdymo vidaus taisykles;
- perdeleguotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų užduočių ir pareigų chartiją;

- o visus sprendimus, susijusius su Audito Rūmų žmogiškųjų, materialinių ir finansinių išteklių naudojimu.

50 Narių ir darbuotojų finansinių teisių ir atlyginimų nustatymas ir valdymas, taip pat komandiruočių išlaidų likvidavimas nuo 2022 m. sausio mėn. perduoti Komisijos Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biurui (PMO). PMO taip pat atlieka įgaliotojo leidimus suteikiančio pareigūno vaidmenį, susijusį su darbo užmokesčiu, senatvės ir maitintojo netekimo pensijomis bei invalidumo pašalpomis. SG1-DHR prižiūri ir tikrina susitarimo dėl paslaugų lygio (SPL) su PMO įgyvendinimą; visa ši veikla sudaro apie 85 % Audito Rūmų biudžeto.

51 Vidaus kontrolės procedūros 2023 m. iš esmės nepasikeitė, taip pat nepasikeitė administracinių procedūrų organizavimas. SG2-DIWI atveju tai grindžiama COBIT 5 principais¹. Juos sudaro valdymo priežiūra, prevencijos bei nustatymo patikros ir automatizuotos patikros, integruotos informacinėse sistemose, apimančiose visus pagrindinius Generalinio sekretoriato veiklos procesus.

52 Finansiniai veiklos procesai valdomi naudojant programinę įrangą SAP, pagal kurią suteikiama galimybė tinkamai atskirti leidimus suteikiančio pareigūno vykdomas inicijavimo, tikrinimo ir tvirtinimo pareigas. Sistema apima pagal Finansinį reglamentą ir Audito Rūmų vidaus taisykles bei procedūras vykdomą biudžeto valdymą, lėšų rezervavimą, įsipareigojimus, pirkimo užsakymus ir sutarčių bei sąskaitų faktūrų kontrolę. Pagal ją taip pat atliekamos automatizuotos patikros, kad būtų išvengta klaidų tvarkant finansinius duomenis. Be to, procesus inicijuojantys ir patikras atliekantys darbuotojai vadovaujasi kontroliniais sąrašais, kad įvertintų, ar laikomasi Finansinio reglamento nuostatų dėl biudžetinių įsipareigojimų ir mokėjimo pavedimų.

II. Rizikos vertinimas

53 Nuo 2016 m., priėmus Audito Rūmų rizikos valdymo sistemą, visos audito kolegijos ir direktoratai privalo atlikti savo veiklos rizikos analizę. Analizėje turi būti aprašytas galimas poveikis, jei rizika pasitvirtintų, atitinkamos vidaus patikros ir veiksmai, kurių imtasi siekiant sumažinti pasireiškimo tikimybę ir galimą poveikį. Į rizikos valdymo veiksmų planus atsižvelgiama rengiant ir įgyvendinant *ex ante* ir *ex post* patikras. Šių patikrų rezultatai įtraukiami į metinę deklaraciją, kurią kiekvienas delegotasis leidimus suteikiantis pareigūnas pateikia savo metinėje veiklos

¹ COBIT 5 yra tarptautinė IT valdymo sistema, pagal kurią IT užduotys sujungiamos į bendrusius procesus ir kontrolės tikslus. COBIT yra visos organizacijos IT valdymo sistema.

ataskaitoje, ir į kitų metų rizikos vertinimus. Kuriant vidaus kontrolės sistemas taip pat deramai atsižvelgiama į patikrų išlaidų veiksmingumą.

54 Pagrindiniai rizikos veiksniai, nustatyti per 2023 m. rizikos vertinimo ciklą, susiję su:

- išorės ekonominės ir politinės padėties (pavyzdžiui, tiekimo grandinių sutrikdymo, infliacijos, karo) poveikiu Audito Rūmų ištekliams ir darbo modeliams, įskaitant prisitaikymą prie mišraus darbo ir darbuotojų saugą ir sveikatą;
- Finansinio reglamento nuostatų, susijusių su mokėjimų teisėtumu bei tvarkingumu ir veiklos ekonomiškumu, efektyvumu ir veiksmingumu, nesilaikymu;
- priklausomybe nuo užsakomųjų paslaugų ir užsakomųjų paslaugų kokybe (įskaitant Komisijos teikiamas paslaugas);
- duomenų saugumo pažeidimais arba duomenų apsaugos taisyklių nesilaikymu, įskaitant kibernetinių išpuolių sukeltus incidentus. Ši rizika taip pat susijusi su pavojumi, kad nebus galima pasinaudoti galimybėmis dėl administracinės naštos, kurią lemia sudėtingos teisinės ir ataskaitų teikimo sistemos sukūrimas atsižvelgiant į saugumo ir duomenų apsaugos apribojimus;
- nepakankamu išteklių lygiu dėl biudžeto didinimo apribojimų ir sunkumų tenkinant įdarbinimo poreikius, kartu užtikrinant tinkamą darbuotojų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą.

III. Kontrolės veikla

55 Kiekvienais metais buvo kuriamas ir atnaujinamas specialus kontrolės veiklos derinys, grindžiamas kiekvieno proceso sudėtingumo ir brandos lygio vertinimu, suvokiama būdinga ir įvertinta kontrolės rizika, automatizuotomis patikromis, kurios buvo įgyvendintos siekiant sumažinti riziką, ir su ankstesnės kontrolės rezultatais susijusia įgyta patirtimi.

SG1-DHR

56 SG1-DHR metinė kontrolės programa buvo parengta atsižvelgiant į bendrus Audito Rūmų vidaus kontrolės sistemos tikslus, 2023 m. konkrečią rizikos vertinimo procedūrą, ankstesniais metais atliktų patikrų rezultatus, keitimąsi informacija su PMO ir vidaus bei išorės auditorių rekomendacijas, taip pat į kitą su 2022 m. įvykiais susijusią informaciją.

57 8 lentelėje apibendrinama 2023 m. kontrolės programa, kurioje pateikiamos **ex post patikros** ir kai kurie **pagrindinių ex ante patikrų ypatumai**. Joje daugiausia dėmesio skiriama finansiniams aspektams, bet taip pat nefinansinei rizikai, galinčiai turėti finansinį poveikį įvairioms biudžeto eilutėms, už kurias yra atsakingas SG1-DHR.

8 lentelė. SG1-DHR 2023 m. kontrolės programa

Dalis	Kontrolė	Tipas
A	Audito Rūmų darbuotojų ir narių finansinės teisės ir atlyginimai (valdo PMO)	PMO atliekamos <i>ex ante</i> ir (arba) <i>ex post</i> patikros <i>ex post</i> *
B	Komandiruočių išlaidos (išlaidų kompensavimas perduotas išorės rangovui – PMO)	PMO atliekamos <i>ex ante</i> patikros <i>ex ante</i> **/ <i>ex post</i> ***
C	Audito Rūmų darbuotojų ir narių reprezentacinės išlaidos ir vidaus įvykiai	<i>ex ante</i> / <i>ex post</i>
D	Tarnybinių transporto priemonių degalų ir ridos išlaidos	<i>ex ante</i> / <i>ex post</i>
E	Inventoriaus patikros	<i>ex post</i>
F	Mokėjimų , vykdomų pagal likusias biudžeto eilutes, teisėtumas ir tvarkingumas	<i>ex post</i>
G	Nebuvimas darbe ir laiko valdymas (įskaitant nuotolinį darbą)	<i>ex post</i>
H	Audito Rūmų darbuotojų ir narių asmens bylų išsamumas	<i>ex post</i>

Pastabos:

* 2023 m. SG1-DHR atliko specialias *ex post* patikras tose biudžeto eilutėse, už kurių susijusį leidimą atlikti mokėjimus atsakingi Audito Rūmai (į apimtį buvo įtrauktos biudžeto eilutės, kuriose numatytos didžiausios asignavimų sumos).

** SG1-DHR atlieka tik savo tvirtinamų komandiruočių *ex ante* patikras; kitas komandiruotes *ex ante* tikrina atsakingi kontrolę vykdančys Audito Rūmų direktoratai ir (arba) padaliniai.

*** SG1-DHR tikrina *ex post* patikrinimus ir koordinuoja komandiruočių išlaidų tikrinimo metodikos įgyvendinimą, kad būtų užtikrintas kontrolės metodo nuoseklumas įvairiuose Audito Rūmų direktoratuose ir (arba) padaliniuose.

SG2-DIWI

58 SG2-DIWI savo patikras grindė 2023 m. rizikos registro peržiūros rezultatais, proceso brandos vertinimu ir tolesniais veiksmais, susijusiais su vidaus audito rekomendacijomis.

59 SG2-DIWI vykdo su biudžeto vykdymu susijusią veiklą pagal taikomą teisinę sistemą, daugiausia pagal Finansinį reglamentą, biudžeto vykdymo vidaus taisykles ir perįgaliotojo leidimus suteikiančio pareigūno užduočių ir atsakomybės chartiją. **Ex ante patikros** atliekamos siekiant nustatyti neatitiktį Finansiniam reglamentui, taip pat administracines ir kitas klaidas (pavyzdžiui, neteisingas nuorodas, neteisingas datas teksto laukeliuose ir trūkstamus ne itin svarbius priedus).

60 **Ex post patikrų** temos nustatomos visus metus, rizikos registro peržiūros procedūros metu arba po rizikos incidento. SG2-DIWI vadovybė aptaria atliktinas *ex post* patikras, o SG2-DIWI direktorius priima galutinį sprendimą.

61 2023 m. SG2-DIWI atliko šešias *ex post* patikras. Jos apėmė:

- o specialias prieigos teises;
- o IT turto valdymą;
- o labai mažos vertės sutarčių viešųjų pirkimų taisykles bibliotekoje;
- o sąskaitų faktūrų už IT paslaugas apmokėjimo taisykles;
- o energijos suvartojimo mažinimo priemonių veiksmingumą;
- o IT operacijų atsarginių kopijų politiką.

SG3-LED

62 SG3-LED kontrolės programa buvo grindžiama 2023 m. rizikos analize ir 2022 m. patikrų rezultatais. Joje daugiausia dėmesio skirta finansiniams aspektams, su kalbomis susijusių paslaugų kokybei ir direktorato IT ir organizacinei tvarkai. **Ex post patikros** patikros apėmė:

- o mokėjimų, vykdomų pagal direktorato valdomas biudžeto eilutes, teisėtumą ir tvarkingumą;
- o atliktų vertimų kokybę, papildytą per naudotojų grįžtamosios informacijos sistemą pateiktų pastabų analize.

IV. Informacija ir komunikacija

63 Visi trys Generalinio sekretoriato direktoratai parengė patikrų programą, pagal kurią vertinama, kaip laikomasi Finansinio reglamento ir Audito Rūmų sprendimų, o direktoriai, kaip perdeleguotieji leidimus suteikiantys pareigūnai, nusiuntė patikinimo pareiškimus generaliniam sekretoriui. Kiti Audito Rūmų direktoratai, padaliniai ir narių kabinetai, patvirtinę išlaidas 2023 m., pateikė papildomus patikinimo pareiškimus.

64 Bendri Generalinio sekretoriato 2023 m. vidaus patikrų (tiek *ex ante*, tiek *ex post*) rezultatai rodo, kad iš esmės laikomasi Finansinio reglamento, Audito Rūmų sprendimų ir vidaus procedūrų bei politikos. Nuolat bendraujame su darbuotojais apie komandiruočių taisyklės, laiko valdymą ir jų asmeninės padėties pasikeitimų deklaravimą, kad galėtume atnaujinti asmens bylas. Taip pat reguliariai bendraujame su atitinkamomis išorės šalimis vidaus kontrolės klausimais.

V. Stebėsenos veikla

65 Visi direktoratai patikrino savo 2023 m. atliktų *ex ante* ir *ex post* patikrų rezultatus. Atliekant patikras nenustatyta jokių didelių vidaus kontrolės sistemų trūkumų. Direktoriai taip pat peržiūrėjo visų vykdytinų vidaus audito rekomendacijų būklę, kad užtikrintų jų įgyvendinimą iki nustatyto termino.

66 Prieš pasirašydamas patikinimo pareiškimą pagal Finansinio reglamento 74 straipsnio 9 dalį, generalinis sekretorius išnagrinėjo informaciją, pateiktą trijose Generalinio sekretoriato direktorių atsiųstose vidaus kontrolės ataskaitose.

67 Nustatyti išimties ir neatitikties atvejai nėra reikšmingi ir nerodo jokių vidaus kontrolės trūkumų. Parengti taisomųjų priemonių ir (arba) tolesnių patobulinimų veiksmų planai (kuriuose atkreiptas dėmesys į per patikras jau išspręstus atvejus, atitinkamus terminus ir darbuotojus, atsakingus už tolesnį įgyvendinimą ir tolesnius veiksmus). Audito Rūmų vyresniesiems vadovams taip pat buvo pranešta apie nustatytus rizikos veiksnius.

Patikrų rezultatai

Žmogiškųjų išteklių, finansų ir bendrųjų paslaugų direktoratas

Su Audito Rūmų darbuotojų ir narių atlyginimais susijusios patikros

68 Audito Rūmų darbuotojų ir narių atlyginimai (**8 lentelės A dalis**) įtraukti į *ex ante* ir *ex post* patikras, atliekamas PMO lygmeniu. Remiantis kontrolės strategija, pagal kurią reikalaujama atlikti šimtaprocentines visų teisių į išmokas *ex ante* patikras, patikros atliekamos teisės į išmokas suteikimo metu (pavyzdžiui, pradedant tarnybą ir išėjus į pensiją), taip pat tais atvejais, kai pareigūno karjeros metu daromi pakeitimai, turintys finansinį poveikį.

69 Po vidaus reorganizacijos PMO 2022 m. sausio mėn. peržiūrėjo savo bendrą kontrolės strategiją: *ex post* patikros apibrėžiamos atlikus rizikos analizę ir grindžiamos atsitiktine imtimi iš visų PMO valdomų mokėjimų, įskaitant atlyginimus ir išmokas, senatvės pensijas, našlių ir našlaičių pensijas, išeitines išmokas, teisių į pensiją pervedimus ir bedarbio pašalpas. Visiems subjektams, su kuriais PMO yra pasirašęs susitarimą dėl paslaugų lygio ir kuriems PMO kiekvienais metais parengia konsoliduotą apmokėtų operacijų patikrų rezultatų kontrolės ataskaitą, sudaroma viena bendra imtis.

70 Be PMO atliekamų darbuotojų ir narių atlyginimų ir finansinių teisių patikrų, 2023 m. SG1 direktoratas atliko specialias *ex post* patikras tose biudžeto eilutėse, už kurias susijusius mokėjimus atlikti leido Audito Rūmai (į apimtį buvo įtrauktos biudžeto eilutės, kuriose numatytos didžiausios asignavimų sumos). Jos susijusios su:

- deleguotiesiems nacionaliniams ekspertams ir stažuotojams mokamais atlyginimais (įskaitant šalių kandidačių aukščiausiųjų audito institucijų valstybės tarnautojus, kurie atlieka stažuotę Audito Rūmuose);
- išmokomis už pasyvųjį budėjimą namuose;
- išmokomis už specialias darbo sąlygas.

71 Rezultatai rodo, kad apskritai šių rūšių Audito Rūmų mokami atlyginimai buvo tikslūs ir pagrįsti atitinkamais dokumentais. Buvo nustatytos tik nedidelės finansinės klaidos.

Su komandiruočių išlaidomis susijusios patikros

72 Specialios **komandiruočių patikros (8 lentelės) B dalis** buvo grindžiamos Audito Rūmų parengta komandiruočių išlaidų kontrolės metodika, skirta 2023 m. apmokėtoms komandiruočių išlaidoms, siekiant užtikrinti nuoseklų požiūrį įvairiuose Europos Audito Rūmų direktoratuose ir padaliniuose. Taigi *ex ante* ir *ex post* patikrinimai buvo grindžiami Audito Rūmams parengtais bendrais kontroliniais sąrašais.

73 SG1-DHR patikrino į imtį įtrauktus mokėjimus, už kuriuos jis buvo atsakingas, ir koordinavo metodikos įgyvendinimą, taip pat konsolidavo bendrus rezultatus ir apskaičiavo tikrinamo laikotarpio likutinį klaidų lygį. Patikros apėmė **reprezentatyvią (pagrindinę) 80 komandiruočių imtį**, suskirstytą į tris sluoksnius (*nariai, neprivatūs susitarimai ir privatūs susitarimai*), kurie buvo atrinkti remiantis PVA (piniginio vieneto atranka), taikoma kiekvienam sluoksniui, atsižvelgiant į 2023 m. atliktą rizikos vertinimą. Ši imtis buvo sudaryta iš 1 872 komandiruočių populiacijos, o 2023 m. atlikti mokėjimai iš viso sudarė apie 1,8 milijono eurų, neįskaitant komandiruočių, kurių išlaidos mažesnės nei 100 eurų ir kurios nepatenka į *ex post* patikrų² apimtį (mažų išlaidų komandiruotės sudaro 39 % visų 2023 m. apmokėtų komandiruočių skaičiaus ir 2 % visų 2023 m. apmokėtų komandiruočių vertės).

74 Be to, atliekant komandiruočių patikras buvo atlikti šie horizontalieji 2023 m. komandiruočių išlaidų papildomo patikinimo *ex post* patikrinimai, susiję su:

- patvirtinimu, kad paskirtieji perįgaloti leidimus suteikiantys pareigūnai patvirtino siuntimus į komandiruotes ir išlaidų deklaracijas – **buvo patikrintas bendras 3 082 siuntimų į komandiruotes ir 3 344 išlaidų deklaracijų portfelis;**
- patikrinimu, ar komandiruotės buvo patvirtintos prieš joms prasidedant – **buvo patikrintas bendras 3 082 siuntimų į komandiruotes portfelis;**

² 2023 m. iš viso apmokėtos 1 193 komandiruotės, kurių išlaidos buvo mažesnės nei 100 eurų, jų bendra vertė – 44 065 eurai.

- o tolesniais veiksmais, susijusiais su kompensacijomis už kelionių agentūros pirktus, bet į komandiruotę vykstančio asmens nepanaudotus lėktuvo bilietus – **buvo patikrintas bendras 72 nepanaudotų lėktuvo bilietų portfelis;**
- o išlaidų, už kurias atsiskaitoma pagal MIPS (komandiruočių taikomąją programą), ir į SAP įtrauktų komandiruočių išlaidų apskaitos suderinimu – **bendra peržiūra;**
- o patikrinimu, ar MIPS ir „Sysper“ (laiko registravimo programoje) nuosekliai deklaruotos atostogų dienos, komandiruočių dienos ir nuotolinis darbas – **patikrinta pagrindinė 80 komandiruočių imtis.**

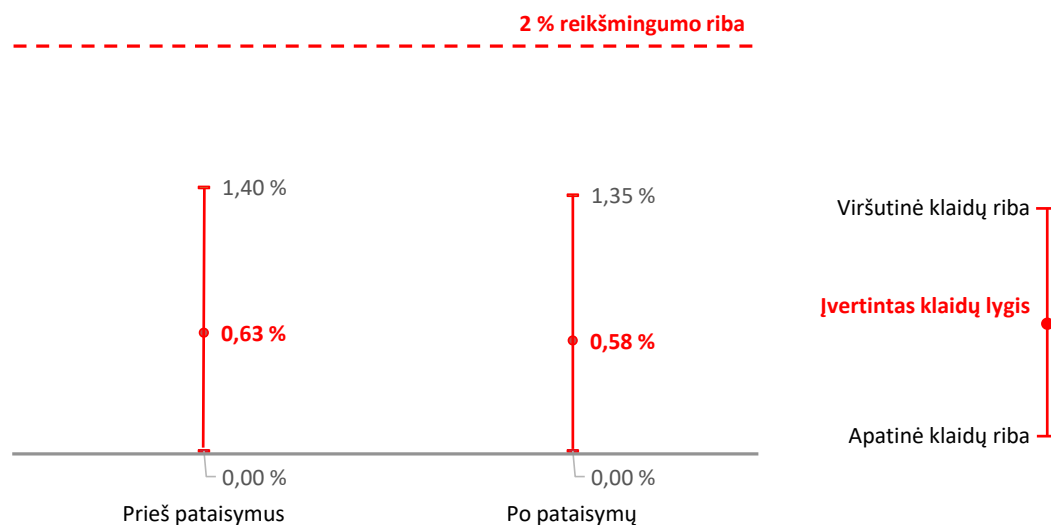
75 Taip pat buvo atlikta papildoma narių komandiruočių reprezentacinių išlaidų ir maitinimo išlaidų, deklaruotų komandiruotės metu, kryžminė patikra, siekiant išvengti, kad maitinimas nebūtų kompensuojamas du kartus.

76 Visos nustatytos kiekybiškai įvertinamos klaidos buvo konsoliduotos, kad būtų apskaičiuotas įvertintas komandiruočių išlaidų klaidų lygis prieš pataisymus ir po jų. Be pagrindinės 80 komandiruočių imties, apskaičiuojant klaidų lygį buvo įtrauktos **išplėstinėje imtyje** nustatytos klaidos, siekiant patikrinti suderinamumą su kitų pagrindinės komandiruočių imties dalyvių **(31 papildomo siuntimo į komandiruotę) ir komandiruočių į Briuselį iš kitų nei Liuksemburgas vietų (21 papildomos komandiruotės)** išlaidų deklaracijomis.

77 2023 m. komandiruočių išlaidų įvertintas klaidų lygis yra gerokai žemesnis už 2 % reikšmingumo ribą prieš pataisymus ir po jų, o patikrinus komandiruočių išlaidas jokių reikšmingų trūkumų nenustatyta. Kiekybiškai įvertinamų klaidų nustatyta 15 komandiruočių iš pagrindinės kontrolės imties, vienoje komandiruotėje iš išplėstinės imties (patikrintas nuoseklumas) ir kitose keturiose komandiruotėse (į Briuselį).

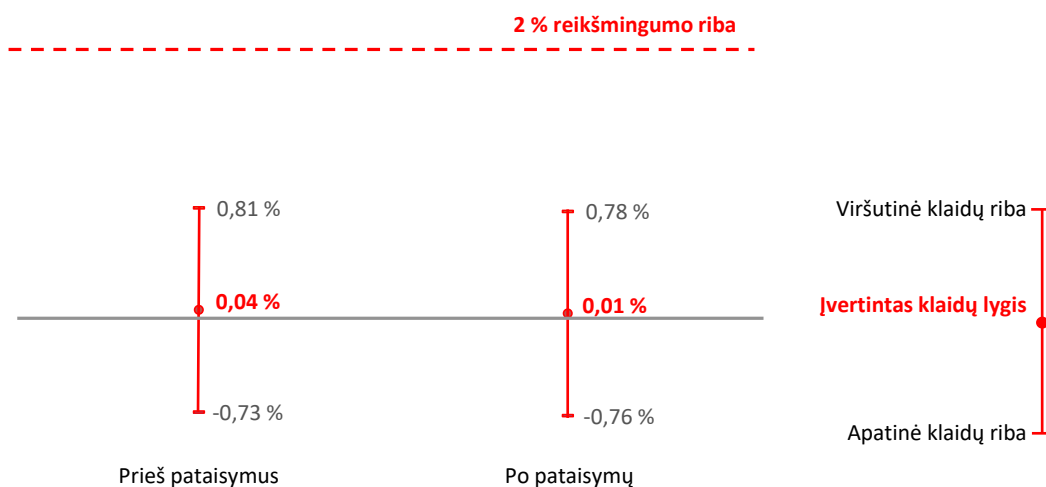
78 Įvertintas komandiruočių išlaidų klaidų lygis yra 0,63 % prieš pataisymus ir 0,58 % po pataisymų. Esama 80 % patikimumo, kad klaidų lygis po pataisymų nesiekia 1,35 % (žr. 2 diagramą).

2 diagrama. Įvertintas komandiruočių išlaidų klaidų lygis

79 Reikėtų pabrėžti, kad įvertintas klaidų lygis neatspindi klaidų poveikio Audito Rūmų biudžetui. Iš 20 klaidų 17 buvo susijusios su **permokomis**, o trys – su **nepriemokomis**. Įvertintas klaidų lygis, susijęs su Audito Rūmų komandiruočių biudžetu, yra 0,04 % prieš pataisymus ir 0,01 % po pataisymų. Esama 80 % patikimumo, kad klaidų lygis po pataisymų nesiekia 0,78 % (žr. 3 diagramą).

3 diagrama. Įvertintas klaidų lygis, susijęs su Audito Rūmų komandiruočių biudžetu

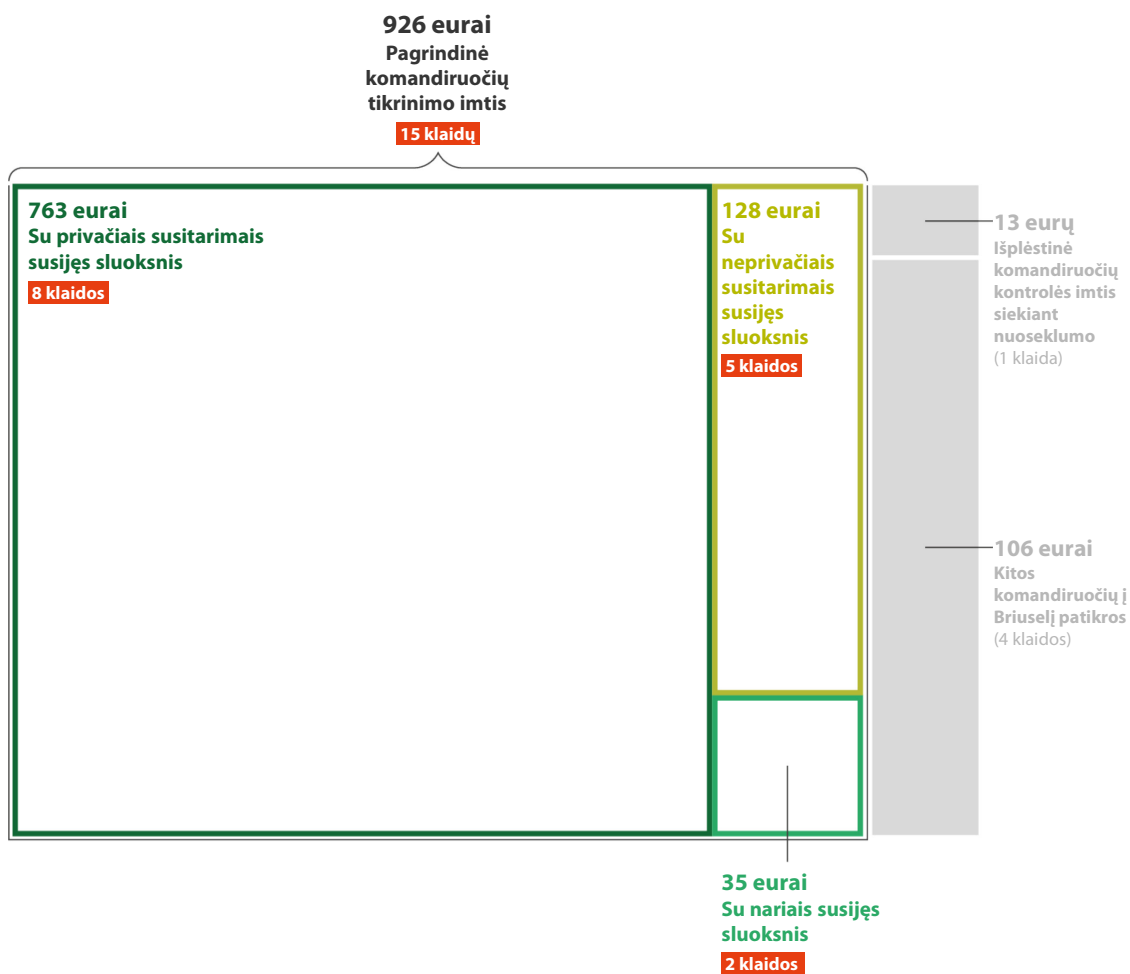
80 Kaip ir buvo tikėtasi, visas **finansines klaidas**, viršijančias 50 eurų ribą (penki atvejai), lėmė komandiruotės kartu su privačiais susitarimais, nes PMO automatiškai kompensavo visas išlaidas remdamasis faktine kelione (o ne hipotetine kelione): keturi atvejai buvo susiję su kelionės išlaidų apskaičiavimu, o vienas atvejis buvo susijęs su dienpinigių skaičiumi.

81 Toliau pateiktoje **4 diagramoje** parodytas kiekvienam sluoksniui pagrindinėje kontrolės imtyje nustatytų 15 klaidų (daugiausia permokų), turinčių **finansinį poveikį**, pobūdis. Dažniausi atvejai buvo susiję su:

- kelionės išlaidomis (viešbučio viršutinių ribų nepaisymu arba hipotetinių kelionių ir (arba) privačių susitarimų taisyklių nesilaikymu);
- dienpinigiais ir
- taksi išlaidų kompensavimu.

82 Atlikus išplėstinės imties patikras nustatyta viena klaida, susijusi su dienpinigių skaičiaus apskaičiavimu (nepriemokomis), o patikrinus komandiruotes į Briuselį iš kitų nei Liuksemburgas vietų buvo nustatyti keturi neteisingo kelionės išlaidų kompensavimo atvejai (daugiausia nepriemokos).

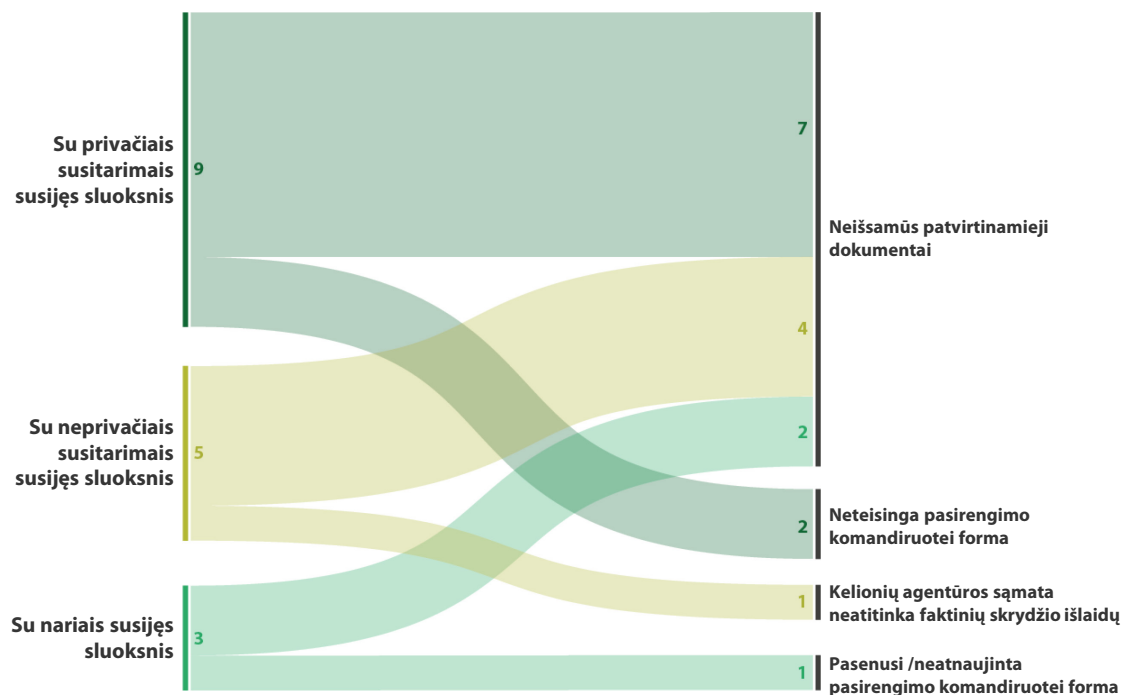
4 diagrama. Patikrintų komandiruočių kiekybiškai įvertinamų klaidų pasiskirstymas (pagal kontrolės imties tipą ir sluoksnį)

83 Atlikus su pagrindine imtimi susijusias patikras, taip pat atskleista 17 komandiruočių išlaidų atvejų, kurių negalima kiekybiškai įvertinti, patvirtinimo trūkumų: dažniausi nefinansinių klaidų atvejai (13) yra susiję su **neišsamiais patvirtinamaisiais dokumentais** (pavyzdžiui, komandiruočių darbotvarkėmis, apgyvendinimu, pasirengimo komandiruotei formomis ir traukinių /verslo klasės skrydžių bilietų /privačių automobilių /nuomos automobilių naudojimui).

84 5 diagramoje parodytas kiekvienam sluoksniui pagrindinėje kontrolės imtyje nustatytų kiekybiškai neįvertinamų klaidų pobūdis.

5 diagrama. Pagrindinėje kontrolės imtyje (kiekvienam sluoksniui) nustatytų kiekybiškai neįvertinamų klaidų skaičiaus pasiskirstymas

85 Apskritai galima daryti išvadą, kad nors nustatytos komandruočių išlaidų kompensavimo klaidos nėra reikšmingos, tam tikri komandruočių valdymo aspektai bus patikslinti šiuo metu atliekant komandruočių taisyklių peržiūrą. Patikslinimai daugiausia susiję su privačiais susitarimais ir komandruočių išlaidų veiksmingumu. Audito Rūmų komandruočių vadovas bus atnaujintas atsižvelgiant į šiuos aspektus:

- IT taikomosios programos perkėlimą iš MIPS į MIPS+;
- naujojo Komisijos komandruočių vadovo (kuris turi būti priimtas 2024 m.) pakeitimus, turėsiančius įtakos Audito Rūmų darbuotojų komandruotėms, ir
- vidaus atsiliėpimus, surinktus per neseniai SG1-DHR surengtus praktinius seminarus su visomis susijusiomis šalimis.

Reprezentacinių išlaidų ir vidaus renginių išlaidų patikros

86 Reprezentacinių išlaidų, kompensuojamų Audito Rūmų nariams ir (arba) darbuotojams, ir vidaus renginių išlaidų (**8 lentelės C dalis**) tikrinimo tikslas buvo šis:

- i) patikrinti reprezentacinių išlaidų pagrįstumą ir jų atitiktį atitinkamiems Audito Rūmų sprendimams;
- ii) sutikrinti narių maitinimo deklaracijas komandiruočių metu (biudžeto eilutė 1040) ir maitinimo išlaidas, kompensuotas naudojantis reprezentacinėmis išlaidomis (2520 biudžeto eilutė), kad būtų išvengta dvigubo kompensavimo (dienpinigiai už komandiruotę ir kompensavimas pagal mokėjimo prašymą);
- iii) patikrinti išlaidų, susijusių su vidaus renginiais, pagrįstumą ir šių išlaidų atitiktį atitinkamiems Audito Rūmų sprendimams.

87 Apskritai visos išlaidos buvo pagrįstos pagrindiniais dokumentais ir atitiko atitinkamuose sprendimuose nustatytas taisykles. Siekiant paaiškinti perįgaliojimų klausimą priimant sprendimus dėl reprezentacinių išlaidų ir vidaus renginių, taip pat supaprastinti renginių dalyvių skaičiaus suderinimą su maitinimu, už kurį buvo išrašytos sąskaitos faktūros, bus svarstomi tolesni patobulinimai.

Tarnybinių transporto priemonių degalų sąnaudų ir ridos patikros

88 Atlikus tarnybinių transporto priemonių degalų sąnaudų ir ridos patikras (**8 lentelės D dalis**), atitinkamų taisyklių nesilaikymo atvejų nebuvo nustatyta. Kontrolės imtyje vienintelės nustatytos problemos buvo susijusios su informacijos automobilių žurnale teisingumu ir nuvažiuotu atstumu.

Su inventoriumi susijusios patikros

89 Atlikus inventorizacijos procedūrą (**8 lentelės E dalis**), atskleistas nedidelis skirtumas (-0,3 % prieš pataisymą) tarp faktinės nustatytos atsargų vertės (po fizinės inventorizacijos) ir atsargų vertės pagal apskaitos sistemą (FOBU programą).

Su mokėjimais pagal kitas biudžeto eilutes susijusios patikros

90 Taip pat buvo atliktos **mokėjimų** pagal likusias biudžeto eilutes teisėtumo ir tvarkingumo *ex post* patikros (**8 lentelės F dalis**), siekiant patikrinti mokėjimo operacijų tikslumą ir dokumentavimą SAP 120 mokėjimų imtyje (10 atvejų per mėnesį).

91 Bendri kontrolės rezultatai rodo, kad mokėjimai yra tikslūs ir teisėti. Apskaitos padalinys pateikia aiškų ir lengvai suprantamą rekomendacinį dokumentą su pavyzdžiais dėl Finansinio reglamento ir vidaus taisyklių įgyvendinimo.

Su nebuvimu darbe ir laiko valdymu susijusios patikros

92 2023 m. darbuotojai susipažino su IT sistema, naudojama atostogoms, nebuvimo darbe ir darbo laikui valdyti, ir praėjusiais metais priimtomis gairėmis ir taisyklėmis dėl darbo grafiko ir hibridinio darbo tvarkos. Todėl, kaip matyti iš **nebuvo darbe ir laiko valdymo ex post patikrų** (**8 lentelės G dalis**), išryškėjo taisyklių nesilaikymo atvejų mažėjimo tendencija. Tačiau darbuotojams siunčiami reguliarūs priminimai, siekiant dar kartą pabrėžti taisyklių laikymosi svarbą.

93 Atlikus nebuvimo darbe ir atostogų patikrinimus gauti tokie rezultatai:

- o ilgalaikės laikinojo nedarbingumo atostogos: vienos pamaininės išmokos ir vienos specialios darbo sąlygų išmokos mokėjimo sustabdymas;
- o laikinojo nedarbingumo atostogos be medicininės pažymos: klaidų nenustatyta;
- o nepateisinamas nebuvimas darbe: iš viso buvo susigrąžinta 19,5 dienos (17,5 dienos kasmetinių atostogų ir 2 dienos kompensuojamųjų atostogų /susigrąžinimo);
- o kompensuojamosios atostogos: iš viso 8 dienos kompensuojamųjų atostogų buvo pakeistos kasmetinėmis atostogomis;
- o specialiosios atostogos: taisyklių išimčių nenustatyta.

94 Atlikus laiko valdymo patikras buvo gauti tokie rezultatai:

- penktadienio popietės: iš viso buvo susigražinta 6,5 dienos (1 diena kasmetinių atostogų ir 5,5 dienos kompensuojamųjų atostogų); atitinkamai atnaujinti darbo laiko apskaitos žiniaraščių balansai;
- darbo laiko debeto likutis: iš dviejų darbuotojų teisės į atostogas buvo atgautos iš viso 9 val. 54 min., o jų lankstaus darbo laiko likučiai buvo atitinkamai atnaujinti, kad būtų atsižvelgta į leistiną deficito lygį (neviršijantį 16 valandų);
- darbuotojų, dirbančių ne visą darbo dieną, darbo valandų perkėlimas: darbuotojų, kurių darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose buvo netikslumų (kai perkėlimo vertė sistemoje buvo sumažinta proporcingai darbo pobūdžiui, o ne taikant 40 valandų normą), atveju trūkstamas darbo valandų skaičius buvo pridėtas rankiniu būdu prie jų balansų;
- nuotolinio darbo laiko apribojimai registruojant darbo laiką:
 - iš bendro 95 darbuotojų, kurie viršijo mėnesinę nuotolinio darbo ribą (10 dienų), skaičiaus buvo sudaryta 74 atvejų imtis nagrinėjant pranešimus e. paštu, kurie buvo nukopijuoti jų vadovams. Nenustatėme pasikartojimo ar koncentracijos tendencijos konkrečioje audito kolegijoje ir arba) padalinyje, susijusiuose su tais Audito Rūmų darbuotojais, kurie nesilaikė reikalavimų arba į e. laiškus neatsakė;
 - visi 23 darbuotojai, kurie viršijo 5 dienų per mėnesį taikomą nuotolinio darbo iš užsienio ribą, gavo pranešimus e. paštu. Daugeliu atvejų pateiktas paaiškinimas buvo skaičiavimo klaida arba klaidingas galiojančių taisyklių supratimas;
- galimybė susisiekti su darbuotojais per pagrindines darbo valandas: apie 15 nustatytų didelės rizikos taisyklių nesilaikymo atvejų bus pranešta atitinkamų darbuotojų pagrindiniams vadybininkams ir direktoriams, kad jie juos išnagrinėtų ir imtųsi tolesnių veiksmų, remdamiesi duomenimis, įtrauktais į visą 12 mėnesių laikotarpio apžvalgą;
- nuodugnios laiko registravimo patikros: taisyklių nesilaikymo atvejai nagrinėjami kiekvienu konkrečiu atveju; dėl jų buvo pradėta viena drausminė procedūra.

Asmens bylų patikros

95 Tikrinant asmens bylas **8 lentelės H dalis**) buvo siekiama patikrinti, ar 10 darbuotojų ir visų Audito Rūmų narių, kurių įgaliojimai prasidėjo kontrolės laikotarpiu, imties asmens bylose yra esminių dokumentų, ir patvirtinti, kad visi dviejose atitinkamose IT sistemose (NDP ir „Sysper“) pateikti dokumentai yra susiję su atrinktu asmeniu. Be to, siekiant papildyti tolesnius veiksmus, susijusius su praėjusių metų kontrole, buvo patikrinta, ar į sistemą „Sysper“ darbuotojų įkelti dokumentai taip pat buvo pateikti NDP (imtį sudarė bent po du su kiekviena deklaracijos rūšimi susiję darbuotojų pateikti dokumentai).

96 Dauguma per patikras tikrintų dokumentų egzistavo. Nepaisant to, atlikus patikras nustatyta, kad kai kurių dokumentų (NDP arba „Sysper“) nebuvo arba jie buvo prieinami tik sistemoje „Sysper“ ir nebuvo saugomi NDP (pavyzdžiui, vairuotojo pažymėjimai, gyvenamosios vietos ir (arba) santuokinės padėties įrodymai ir iš kitų įstaigų gautos pašalpos šeimai). 2023 m. PMO ir Audito Rūmų žmogiškųjų išteklių grupė kartu nustatė naują naujų darbuotojų pateiktų dokumentų tvarkymo procedūrą ir dėl jos susitarė. Be to, darbuotojams buvo priminta pranešti apie bet kokius asmeninės ar administracinės padėties pokyčius.

Išimčių ir neatitikties registras

97 Audito Rūmų išimčių ir neatitikties registre buvo viena **išimtis**, susijusi su **representacinėmis išlaidomis** (neužtikrinta vidaus ir išorės svečių pusiausvyra, nes vidaus svečių skaičius trimis atvejais viršijo išorės svečių skaičių) ir šios 10 **neatitikties kategorijų**:

- 1) **neteisingi atlyginimų mokėjimai darbuotojams** – nustatyti keturi atvejai. Bendras likutinis (grynasis) visų klaidų poveikis Audito Rūmų atlyginimų biudžetui (išmoka deleguotiesiems nacionaliniams ekspertams, kelionės išlaidos ir išmokos už budėjimą) buvo 960,30 euro (daugiausia nepriemokos);
- 2) **komandiruotės: neteisingai kompensuotos išlaidos** – kiekybiškai įvertinamos klaidos (20 atvejų) nustatytos 15 -oje komandiruočių, kurios buvo apmokėtos. Bendras likutinis (grynasis) visų klaidų poveikis Audito Rūmų komandiruočių biudžetui buvo 731,10 euro (daugiausia permokos);
- 3) **komandiruotės: neteisingas AOSD leidimas** – aštuonis siuntimus į komandiruotes ir keturias išlaidų deklaracijas patvirtino darbuotojai, kurie neturėjo galiojančio įgaliojimo sprendimo. Tai atitinka 11 skirtingų komandiruočių (sumokėta 10 126,79 euro) ir iš viso sudaro apie 0,5 % 2023 m. išlaidų deklaracijose patvirtintų komandiruočių išlaidų;

- 4) **komandiruotės: vėlyvas patvirtinimas** – buvo pasirašyti 43 siuntimai į komandiruotę jau jai prasidėjus (1,4 % siuntimų į komandiruotę), kurie iš viso sudarė 5 369,41 euro apmokėtų išlaidų (0,3 % visos išmokėtos sumos);
- 5) **komandiruotės: MIPS apmokėtų komandiruočių išlaidų ir SAP išlaidų neatitikimai**: atlikus patikras nustatyta, kad MIPS suma, palyginti su SAP, buvo minusinė, t. y. 26 851,99 euro (1,3 % SAP sumos);
- 6) atlikus **inventoriaus patikras** nustatytas nedidelis -156,19 euro (-0,3 % prieš pataisymą) faktinės atsargų vertės, nustatytos atliekant fizinę inventurizaciją, ir apskaitos sistemoje užregistruotos atsargų vertės skirtumas;
- 7) **mokėjimai**: keturi **teisiniai įsipareigojimai, prisiimti prieš** prisiimant biudžetinius įsipareigojimus (iš viso 7 482,97 euro);
- 8) mokėjimai: vienas 2023 m. atliktas mokėjimas buvo susijęs su 2022 m. patirtomis išlaidomis (175 eurais);
- 9) **mokėjimai**: vienas **neteisingas** mokėjimas, kai sąskaita faktūra buvo išrašyta už 168 valandų tarpines paslaugas, užuot pritaikius teisingą 152 valandų sumą, nes buvo neteisingai atsižvelgta į dvi atostogų dienas (351,36 euro);
- 10) nuotolinio darbo terminų viršijimas:
 - 95 neatitikties atvejai (11 % vidutinio Audito Rūmų darbuotojų, registruojančių **nuotolinio darbo** laiką, skaičiaus) – 0,92 % neatitikties norma;
 - 23 neatitikties atvejai (9 % vidutinio Audito Rūmų darbuotojų, registruojančių nuotolinio darbo iš užsienio laiką, skaičiaus) – 0,76 % neatitikties norma;

Informacijos, darbo aplinkos ir inovacijų direktoratas

98 Apskritai, 2023 m. atlikus SG2-DIWI **finansinių operacijų** SAP *ex ante* patikras, reikšmingų klaidų nenustatyta. Iš 2 053 SAP operacijų, įskaitant pirkimo užsakymus, mokėjimo prašymus ir sąskaitas faktūras, tik 71 buvo grąžintas pataisyti susijusio darbuotojo. Didžioji dauguma pirkimo užsakymų ir sąskaitų faktūrų buvo atmesti, nes dokumentai nebuvo pridėti prie SAP, taip pat tai lėmė kitos administracinės klaidos.

99 Be to, 2023 m. direktorato atliktomis **ex post patikromis** įrodytas SG2-DIWI vidaus kontrolės sistemų patikimumas. Nė vienoje iš patikrų nenustatyta jokių reikšmingų problemų. Išsamūs rezultatai pateikti [9 lentelėje](#).

9 lentelė. SG2-DIWI *ex post* patikrų rezultatai

Kontrolė	Rezultatas
Specialios prieigos teisės	Audito Rūmuose nustatytas tvirtas ir brandus specialių prieigos teisių valdymo procesas, visų pirma susijęs su tokių teisių suteikimu ir atnaujinimu. Kalbant apie atšaukimo, audito ir (arba) kontrolės teises, nustatyta tam tikrų skirtumų.
IT turto valdymas	IT turto valdymo procesas yra aiškiai apibrėžtas ir įgyvendinamas: IT turtas tinkamai registruojamas nuo jo pristatymo Audito Rūmams ir per visą jo gyvavimo ciklą, remiantis Audito Rūmų inventorizacijos etiketėmis. Nustatytos dvi nedidelės problemos: važtaraščio ir atitinkamos inventorizacijos etiketės neatitinkamas ir ilgas laikotarpis, kurį turtas gali likti sandėlyje jį pardavus.
Labai mažos vertės sutarčių viešųjų pirkimų taisyklės bibliotekoje	Per patikras nenustatyta jokių reikšmingų trūkumų, susijusių su labai mažos vertės sutartimis bibliotekoje. Daugumai tokių sutarčių buvo taikoma Finansiniame reglamente (11.1 punkto b papunktyje) aprašyta derybų procedūra, nes paslaugas gali teikti tik vienas ekonominės veiklos vykdytojas, o išimtinės teisės, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, turi būti apsaugotos.
Sąskaitų faktūrų už IT paslaugas apmokėjimo taisyklės	Pavėluotas IT paslaugų sąskaitų faktūrų apmokėjimas išliko priimtinas (mažiau nei 5 % sąskaitų buvo apmokėta po teisės aktais nustatyto termino), ir tai turėjo nedidelį finansinį poveikį (tik viena sąskaita faktūra viršijo 200 eurų ribą, pagal kurią reikalaujama sumokėti delspinigius).
Energijos suvartojimo mažinimo priemonių veiksmingumas	Bendro energijos suvartojimo duomenys rodo aiškią mažėjimo tendenciją, kuri turėtų atspindėti pasiūlytų tiek elektros energijos, tiek šildymo energijos suvartojimo mažinimo priemonių veiksmingumą.
IT operacijų atsarginių kopijų politika	Atsarginių kopijų politika yra parengta ir funkcionuoja taip, kaip tikėtasi. Per patikras nenustatyta neatitikties atveju, susijusių su pagrindiniais veiksmis, kuriuos galutiniai naudotojai gali atlikti, kad atkurtų rinkmenas ir duomenis iš „Outlook“ arba tinklo diskų.

Šaltinis: SG2-DIWI vidaus kontrolės sistemų rezultatų ataskaita.

Kalbų ir redagavimo direktoratas

100 Apskritai atlikus **mokėjimų**, atliktų iš biudžeto eilučių, už kurias atsakingas direktoratas, teisėtumo ir tvarkingumo *ex post* patikras, nustatyta, kad mokėjimai buvo teisėti ir tvarkingi ir kad buvo pateikti reikiami dokumentai. Nustatytas vienas **neatitikties** atvejis, kai biudžetinis įsipareigojimas buvo sudarytas po teisinio įsipareigojimo. Šis atvejis buvo įtrauktas į Audito Rūmų išimčių ir neatitikties registrą.

101 Vertimų *ex post* patikros ir **naudotojų grįžtamoji informacija** yra dvi direktorato kokybės kontrolės ir užtikrinimo sistemos sudedamosios dalys. Jomis pateikiamas išsamus išorės vertinimas, kurį atlieka tiek profesionalūs vertintojai, dirbantys Europos institucijose, tiek tie, kurie faktiškai naudojami vertimo raštu paslaugomis.

102 2023 m. vertimų kokybę įvertino Regionų komiteto Vertimo raštu departamentas. *ex post* patikra apėmė visų kalbų grupių vertimus, išskyrus anglų kalbos grupę, kuri verčia tik ribotai. Buvo atrinkta po dešimt dokumentų iš kiekvienos iš 23 grupių, siekiant apimti pagrindinius Audito Rūmų produktų tipus, ir patikrinti du kiekvieno dokumento puslapiai (iš viso $2 \times 10 \times 23 = 460$ puslapių). Iš esmės vertinimai buvo labai geri. 42 vertimams buvo skirtas aukščiausias balas (100 %), o 16 iš 23 grupių gavo daugiau kaip 90 % siekiantį vidutinį kokybės balą. Iš 230 peržiūrėtų vertimų keturi vertimai įvertinti žemesniu nei 70 % balu. Kiekvienu iš šių atvejų vertintojų pastabos buvo išanalizuotos ir atlikti būtini patobulinimai. Vertimo kokybė taip pat buvo tikrinama remiantis direktorato paslaugų vidaus ir išorės užsakovų pastabomis. 2023 m. gauta virš 88 pastabų, daugiausia iš Audito Rūmų darbuotojų.

103 Atsižvelgdami į iš esmės teigiamus rezultatus, visų kalbų grupių pagrindiniai vadybininkai padarė išvadą, kad jų vertimai yra priimtinos kokybės, ir nusiuntė direktorei patikinimo pareiškimus.

104 Kaip ir praėjusiais metais, buvo atlikta **papildoma kokybės patikra** siekiant patikrinti septynių ataskaitų, kurios buvo parengtos skelbti, vaizdinę medžiagą, daugiausia dėmesio skiriant teksto ir grafikos aiškumui, viršelio taisyklių laikymuisi ir išsamesnei teksto analizei (pavyzdžiui, išnašų, hipersaitų ir vaizdinių elementų taisyklių laikymuisi). Didesnių problemų nenustatyta.

Kiti direktoratai ir (arba) padaliniai

105 Pirmininko tarnybos direktoratas (DOP) yra atsakingas už Audito Rūmų biudžeto eilutę, skirtą komunikacijai ir tarpinstituciniams ryšiams. 2023 m. jo pradinis biudžetas siekė 275 000 eurų (**0,16 % Audito Rūmų biudžeto**), o galutiniai asignavimai – 225 000 eurų. **Teisės tarnyba** valdo teisinių išlaidų ir žalos atlyginimo biudžeto eilutę, kuri pradiniam biudžete sudarė 200 000 eurų (**0,11 % Audito Rūmų biudžeto**) ir 50 000 eurų galutinių 2023 m. asignavimų. Taikant vidaus kontrolės sistemas nebuvo nustatyta jokių reikšmingų klaidų, susijusių su šiomis biudžeto eilutėmis.

106 Likę Audito Rūmų direktoratai ir (arba) padaliniai nevaldo jokių kitų išlaidų ir iš esmės yra atsakingi už įgaliojimų suteikimą pagal perįgaliojimą komandiruočių išlaidoms, dėl kurių atitinkami direktoriai ir *kabinetų* vadovai generaliniam sekretoriui pateikia patikinimo pareiškimus.

Išvada dėl vidaus kontrolės sistemų efektyvumo ir veiksmingumo

107 2023 m. *ex ante* ir *ex post* patikrų programa parodė, kad **Generalinio sekretoriato vidaus kontrolės sistemos yra veiksmingos ir veikia efektyviai** ir kad jo direktoratai yra pajėgūs valdyti finansinę ir nefinansinę riziką. Nustatyta tik keletas nereikšmingų klaidų, taip pat poreikis peržiūrėti kai kurias procedūras.

108 Skirtais ištekliais buvo siekiama užtikrinti, kad būtų pasiekti pagrindiniai vidaus kontrolės sistemos tikslai (t. y. operacijų veiksmingumas, efektyvumas ir ekonomiškumas, ataskaitų teikimo patikimumas, sukčiavimo ir pažeidimų prevencija, nustatymas, ištaisymas ir tolesni veiksmai) ir galiausiai jais buvo siekiama padėti įgyvendinti visus veiklos rezultatų rodiklius (pateiktus **2 lentelėje**).

109 Bendros **įvertintos patikrų išlaidos** skirtų išteklių kiekio atžvilgiu sudarė **22,1** viso etato ekvivalentų trijų Generalinio sekretoriato direktoratų atveju ir **2,8** viso etato ekvivalentų kitų Audito Rūmų direktoratų ir padalinių atveju³. Atitinkamos finansinės išlaidos (remiantis patikras atliekančių darbuotojų svertiniu vidutiniu metiniu baziniu darbo užmokesčiu) iš viso sudarė apie **1,58 milijono** eurų trijų Generalinio sekretoriato direktoratų atveju ir **0,18 milijono** eurų kitų Audito Rūmų direktoratų ir (arba) padalinių atveju⁴. Tai pagrįsta, atsižvelgiant į bendrą šioje ataskaitoje paminėtos kontrolės veiklos rūšių derinį.

110 Ši išvada taip pat rodo valdymo sistemos, kuri grindžiama integruota programine įranga ir apima daug automatinių patikrų, taip pat Audito Rūmų biudžetą vykdančių ir tikrinančių darbuotojų patirtį, patikimumą.

³ Įvertintas bendras skirtų viso etato ekvivalentų skaičius nustatytas sujungus apie 20,8 viso etato ekvivalentų *ex ante* patikroms ir 1,3 viso etato ekvivalento *ex post* patikroms trijų Generalinio sekretoriato direktoratų atveju ir 2,7 viso etato ekvivalento *ex ante* patikroms ir 0,1 viso etato ekvivalento *ex post* patikroms kitų Audito Rūmų direktoratų ir (arba) padalinių atveju.

⁴ Įvertinta bendra lygiavertė suma eurais nustatyta sujungus apie 1,48 milijono eurų *ex ante* patikroms ir 0,10 milijono eurų *ex post* patikroms trijų Generalinio sekretoriato direktoratų atveju ir 0,17 milijono eurų *ex ante* patikroms ir 0,01 milijono eurų *ex post* patikroms kitų Audito Rūmų direktoratų ir (arba) padalinių atveju.

Mūsų atskaitomybė

Audito Rūmų biudžeto finansinės informacijos apžvalga

111 Mūsų institucija yra finansuojama pagal ES biudžeto **administracinių išlaidų** kategoriją. Audito Rūmų biudžetas sudaro apie **1,5 % visų ES administracinių išlaidų** (mažiau nei 0,1 % visų ES išlaidų).

112 2023 m. biudžetas iš viso sudarė apie **175,1 milijono eurų (7,97 % daugiau** nei 2022 m. biudžetas). 2023 m. biudžeto vykdymo apžvalga pateikta **10 lentelėje**, o 2023 m. ir 2022 m. lyginamieji biudžeto duomenys pateikti **11 lentelėje**.

113 2023 m. **1 antraštinės dalies** asignavimų panaudojimo lygis buvo 98,20 % (2022 m. – 98,66 %). Nors metų pradžioje komandiruočių skaičius buvo mažesnis nei planuota, darbuotojų komandiruotėms skirtų asignavimų panaudojimo lygis siekė 90,62 % galutinių asignavimų. Audito Rūmai imasi visų įmanomų priemonių, kad užtikrintų komandiruočių asignavimų panaudojimą griežtai laikantis ekonomiškumo, efektyvumo ir veiksmingumo principų.

114 2023 m. 2 antraštinės dalies asignavimų panaudojimo lygis 2023 m. pasiekė 96,84 % (palyginti su 97,12 % 2022 m.), įskaitant pagal sprendimą perkeltus asignavimus. Nors daugumoje skyrių pateiktas įvykdymo lygis yra palyginti aukštas, žemesnį 25 skyriaus (Susirinkimai ir konferencijos) įgyvendinimo lygį galima paaiškinti tuo, kad 2023 m. užregistruota mažiau prašymų dėl vertimo žodžiu paslaugų, susijusių su audito darbu ir kita veikla, ir tuo pat metu reprezentacinių išlaidų panaudota mažiau.

10 lentelė. 2023 m. biudžeto vykdymas

2023 FINANSINIAI METAI	Pradinis biudžetas	Asignavimai	Įsipareigojimai	Panaudojimo % (Įsipareigojimai / Asignavimai)	Mokėjimai
1 antraštinė dalis. Su institucija susiję asmenys	<i>(EUR)</i>				
10 – Institucijos nariai	11 777 000	11 132 000	10 761 798	96,67	10 597 938
12 – Pareigūnai ir laikinasis personalas	131 876 422	129 026 422	128 084 501	99,27	128 084 502
14 – Kitas personalas ir išorės paslaugos	9 779 000	9 779 000	8 758 062	89,56	8 655 473
162 – Komandiruotės	2 452 500	2 332 500	2 113 803	90,62	1 872 803
161 + 163 + 165 – Kitos su institucijai dirbančiais asmenimis susijusios išlaidos	2 601 000	2 571 000	2 327 985	90,55	1 932 945
Iš viso 1 antraštinėje dalyje	158 485 922	154 840 922	152 046 149	98,20	151 143 661
2 antraštinė dalis. Pastatai, kilnojamas turtas, įranga ir kitos veiklos išlaidos					
20 – Nekilnojamas turtas	4 274 000	5 859 000	5 858 436	99,99	3 520 821
210 – ITT	8 452 325	10 782 325	10 782 077	100,00	5 561 862
212 + 214 + 216 – Kilnojamas turtas ir susijusios išlaidos	893 675	1 234 675	1 114 197	90,24	436 006
23 – Einamosios administracinės išlaidos	588 000	604 000	491 546	81,38	365 041
25 – Posėdžiai, konferencijos	580 000	453 000	206 769	45,64	161 669
27 – Informacija ir leidyba	1 786 000	1 286 000	1 128 016	87,72	721 187
Iš viso 2 antraštinėje dalyje	16 574 000	20 219 000	19 581 041	96,84	10 766 586
Iš viso Audito Rūmuose	175 059 922	175 059 922	171 627 190	98,04	161 910 247

11 lentelė. 2023 m. ir 2022 m. lyginamieji biudžeto duomenys

2023 FINANSINIAI METAI	2023	2022
1 antraštinė dalis. Su institucija susiję asmenys		(EUR)
10 – Institucijos nariai	11 777 000	11 715 000
12 – Pareigūnai ir laikinasis personalas	131 876 422	120 837 775
14 – Kitas personalas ir išorės paslaugos	9 779 000	8 444 000
162 – Komandiruotės	2 452 500	2 452 500
161 + 163 + 165 – Kitos su institucijai dirbančiais asmenimis susijusios išlaidos	2 601 000	2 732 000
Iš viso 1 antraštinėje dalyje	158 485 922	146 181 275
2 antraštinė dalis. Pastatai, kilnojamas turtas, įranga ir kitos veiklos išlaidos		
20 – Nekilnojamas turtas	4 274 000	3 778 000
210 – ITT	8 452 325	8 228 225
212 + 214 + 216 – Kilnojamas turtas ir susijusios išlaidos	893 675	943 675
23 – Einamosios administracinės išlaidos	588 000	574 000
25 – Posėdžiai, konferencijos	580 000	675 000
27 – Informacija ir leidyba	1 786 000	1 761 000
Iš viso 2 antraštinėje dalyje	16 574 000	15 959 900
Iš viso Audito Rūmuose	175 059 922	162 141 175

Pastaba: pateikti skaičiai susiję su pradiniu biudžetu.

Išorės auditas

115 Audito Rūmų metinių finansinių ataskaitų auditą atlieka nepriklausomas išorės auditorius. Tai svarbu, nes tai rodo, kad mes sau taikome tuos pačius skaidrumo ir atskaitomybės principus, kokius taikome savo audituojamiems subjektams.

116 2024 m. balandžio 26 d. mūsų išorės auditorius, „ACG Auditing & Consulting Group S.r.l.“, paskelbė ataskaitą dėl mūsų 2023 finansinių metų finansinių ataskaitų, pateikdamas palankią nuomonę.

Mūsų išorės auditoriaus nuomonės (2023 finansiniai metai)

Dėl mūsų finansinių ataskaitų:

„Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos tikrai ir teisingai atspindi Audito Rūmų finansinę būklę 2023 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusią finansinių metų operacijų rezultatus, pinigų srautus ir grynojo turto pokyčius, atsižvelgiant į 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES ir panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1)“.

Dėl mūsų išteklių panaudojimo ir kontrolės procedūrų:

*„Remdamiesi šioje ataskaitoje apibūdintais darbo rezultatais, manome, kad **Audito Rūmai** visais reikšmingais aspektais **atitiko** pirmiau aprašytus **kriterijus**:*

- Audito Rūmams skirti ištekliai buvo panaudoti taip, kaip buvo numatyta;*
- įdiegtomis kontrolės procedūromis suteikiamos garantijos, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti finansinių operacijų atitiktį galiojančioms taisyklėms ir teisės aktams.“*

Deleguotojo leidimus suteikiančio pareigūno deklaracija

117 Aš, toliau pasirašęs, Europos Audito Rūmų generalinis sekretorius, kaip deleguotasis leidimus suteikiantis pareigūnas:

- tvirtinu, kad šioje ataskaitoje pateikta informacija teisinga ir tiksli;
- su pakankamu patikiniu konstatuoju, kad:
 - šioje ataskaitoje aprašyti veiklai skirti ištekliai buvo naudoti pagal numatytą paskirtį ir vadovaujantis patikimo finansų valdymo principais;
 - įdiegtomis kontrolės procedūromis suteikiamos būtinos garantijos dėl finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo ir užtikrinamas tinkamas įtariamo ar galimo sukčiavimo atvejų nagrinėjimas;
 - kontrolės sąnaudų ir naudos santykis yra proporcingas.

118 Šis patikimas yra grindžiamas mano profesine nuovoka ir turima informacija, tokia kaip perdeleguotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų ataskaitos ir deklaracijos, vidaus auditoriaus ataskaitos ir ankstesnių finansinių metų išorės auditoriaus ataskaitos.

119 Tvirtinu, kad aš nežinau nieko, kas nebuvo paskelbta šioje ataskaitoje ir kas galėtų turėti neigiamų pasekmių institucijos interesams.

Liuksemburgas, 2024 m. balandžio mėn.

Zacharias Kolas
Generalinis sekretorius

Priedai

I priedas. 2023 m. biudžeto ir finansų valdymo ataskaita

Norėdami susipažinti su dokumentu, spustelkite [čia](#).

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2024.

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta [Audito Rūmų sprendime Nr. 6–2019](#) dėl atvirųjų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenciją](#). Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, neturi iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už bet kokius pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, kurių tapatybę galima nustatyti, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų.

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų europa.eu domeno svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

PDF	ISBN 978-92-849-2664-0	ISSN 2811-793X	doi:10.2865/844685	QJ-AM-24-001-LT-N
-----	------------------------	----------------	--------------------	-------------------

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

Europos Sąjungos
leidinių biuras